EGUNA
JEL

Aberrija abenda barik, ezta ezer.
Ele bako errija ezta ezer.
Elia irakurri ta idatzi barik, ezin bixi lei.
Euzkerea, ba, ezin bixi ixango da,
euzkeraz idatzi ta irakurri
egiten ezpadogu.

Lgo. urtia | 1'gn. zenbakija | Idazkolea ta banakolea: Correo, 17' gn. | Saneurrija: 15 eunen

EMEN GARA!!

POZEZ ganezka gatoz eta poz oferi eutsi eziñez negaŕa yatoŕku begietara. Ezin dogu ziñestu. Euzkeltzale ta euzkeldun gustion ames zoro ta ezintzat uste zana, egi ta ixatean biurtuteko agindu zindua artu dogu gozetik gabera.

Eta EGUNA yoatzue gaur, euzkeldunok, zuen gurari ase-gatxak betetan; EGUNA zuen biotzen maiśetasunak piztu ta gaŕtsututen; EGUNA gura basetxe gaŕ-aŕoen sukalde ilunak argituten; EGUNA bulaŕ eta aŕpegi goŕidun aŕantzale sendo-bulaŕtsuen keska ta astuntasunak alaitu ta arinduten; EGUNA gustioi deika, oroen maitasun eskale, euzkeldunon kutun ixateko miñez.

Amesez ganezka ta itxaropen bixiz gatoz. Euzkerea erabilkatxa dala uste dabenei arpegi emoten dautsoegu eta gure abeŕkidiei atsegin yakezan izpaŕak euzkeraz bakaŕik. argi-argi eta ziatz-ziatz emoteko ustietan agertuten gara.

Urte baŕi, bixitz-baŕi, diño esaera zaŕak. Negaŕez intzirika, guda zital eta negargaŕian odoltuta argituten dau urtioŕi begira jayoten gara, euzkerearen bixitz baŕi ixateko asmoz. Eta gure jayotza txiruan, oroipenik maitekoŕena dogu gure eŕijaren azkatasunaren aldez euzko-mendi aberatsen gibeletan diñarduen gudari eŕimientzat, eta euzkerearen aldez zintzoro ekin ebelako eralduak ixan ziran euzkel-idazle argi ta jakintsuentzat gure gorasaŕerik beroena gordeten dogu. Gure aguŕa baita euzko izpaŕkari ta izpaŕingientzat, bereziki gure abeŕijaren azkatasuna elburutzat dabela jokatuten dabenentza, "Euzkadi" ta "Tierra Vasca" buru dirala.

Etxepare'ren ames berberez kutsututa gatoz. Eta EGUNA biotz, begi eta gogoetan darabilganek, idazle zaŕ aren kanta bero ta gaŕtsuz didaŕ dagigu: Euzkera, jalgi adi kanpora! Euzkera, jalgi adi plazara! Euzkera, abil mundu gustira, EGUNA'ren egoetan!

Euzkadi'ko zelai loratsutan, ludi osuari begira, Jel ikuŕitza oso-oso ta zindo-zindo aldeztu ta erakutsiko dogu, ikuŕitz oŕen maitasun, ontasun eta zuzentasuna basteŕ gustietan erein, zabaldu, sendotu ta indartuteko gogo bixiz.

Argal gatoz eta ez baŕitxu. Baña itxaropenez ganezka.

Aguŕ ta erdi, euzkeldunak!

Emen gara!!

Zubek, ¿eztautsozube entzuten Sevilla'ko Koipe lustreri? ¡Eztakixube orduban, gauzona zer dan; itzelak esaten dauz!

Lengo egun baten baŕerik egin geban ¡ak esan ebazan esatekuak! Negaŕgaŕijetan asi ta blokerijetarañokuak: "Ilusos, sinvergüenzas, canallas y ladrones. Sobre todo, ladrones".

Aor ba, bakixube, "sobre todo" lapuŕ batzuk ei-gara. Orixe esan eban beintzat lengunian, eta españaŕen beste esakun au be, dakixuben lez.., "Lo dijo Blas... punto redondo".

Oŕeik gauzok guri zuzenduta lasteŕ baña, "Blas, punto redondo" etoŕi ez pa-zan be, 250 notin edo persona etoŕi ziran Donostia'tik Bilbao'ra, eta notin oŕei ¿bai-aldakixube zer egin eutsen ontzijan saŕtu baño len?

Ba... ebezan diru gustijak ostu pitxijak be ostu, eŕestunak, erlojuak, dominak, eskumutuŕetakuak eta ezer gauza zan gustija ostu, dana ostu, ta... esan oi-dan lez "txakuŕak eruateko moduan itxi".

Umekondo gixaxueri, euren sakel txubetan gozuak erosteko ebezan txakuŕtxikiŕañokuak kendu.

Eta gu, lapuŕak ei-gara.

Eurak baŕiz, santuak.

¡Ia mutilak altara-nausi bana gertau oŕel!

卐 卐 卐

Oŕ gorago idatzi dogunetik ikusi ixango zenduben, lapuŕak zeintzuk diran. Orain erailtzaie edo kriminalik andiñak nortzuk diran ikusiko-ete dogu?

"Cruz Roja Internacional" deritxonak, eta gure gobernuak erabagi auxe artu eben: gure eskubetan jausi diran pasista gudarijak eurei bijuŕtu, ta euren eskubetan jausi diran gure gudarijak, geureganduteko bidia egiŕia.

Asi dira berbakixunak. Euzko-Gobernubak 2.000 "prisionero„'ren ixengadia emon dau, baña eurak eztabe ezer erantzuten, atzera egiŕen dabe, eztabe "prisioneruen" ixengadarik agertzen. ¿Zer dala-ta? Euren artian "prisionerorik" eztabelako? Gustijak erail dabezalako?

¡Oi, olakorik ba-litz zoritxaŕian, ludi gustijaren auŕian lotsagaŕi ageŕtu biaŕ dabe! Ludi osuak epaŕuko dauz.

Guk ludi osuaren auŕian azaldu dogu bi mila ta geyago bixi-bixirik ementxe doguzala, ta eurek, guk egin doguna ezin dabenian... zerbait ixango da

¡Basatijak ezpa-dira!

EUZKO-EMAKUME MAITIA...

Gurutzea, Sabin, Euzko-Ikurriña ... iru adore - iturburu

NEURE azkenengo idazlanean Uŕutia Aldama'taŕ Joseba Mirena euzko-gudari adoretsuaren azken-nai idaztija euzkeraldu neutzun. Idazki abeŕkoi-edeŕa, "Beti ixan daŕtazala neuria dan geure etxian iru gauzok: "Gurutzea, Sabin'aren argazkija ta euzko ikuŕiña". Eta itz onixekaz amaitzen eban bere azken idazlana: "Aguŕ laztana dagitzue bere bearkuna betetan pozez ilten dan seme ta neba-anayak".

Pozez doya erijotzara gaste zindua bere bearkunak dei dagiotsolako. Orixe da adorea, euzko-emakumia: arantzaz josita dagon bearkuna betetako baŕu-indaŕa. Erijotzara doyala, diñotso bere baŕuak eta oŕaitiño pozez onartzen dau erijotzea. Bere oñetan ludi onetako atsegin-lorak euren usain ziak eskintzen eutsezan sasoi amesiarian... bijotzak maitasun-egaŕija iñozko gartsuen agertzen eutsanian... adimena jakin-guraz aseta eruanian... zabartu alde batera ludi onek bere altsuan eskinten eutsazan atsegin-lora guztijak eta bere bijotz-adimenak bearkunaren edeŕgaŕiz liluratu ondoren guda-zelai odoltsura jo eban Joseba Mirena'k. Nun edan ete-eban adore-esne sendo ori?

GURUTZEAN

Gizonaren bijotza atsegiñerako egiña dan ezkero, atsekabiak, naigabiak oñaziak min damotso. Beraugaitik ez dogu gura atsekaberik, ez naigaberik, ez oñazerik. Oŕaitiño negaŕezko aranean bixi garalako, nai ta nayezkua da jasatea. Eta geure jasarpenetan senduak, adoretsuak izateko Golgota-mendin judaŕak gurutzatu eben Josu'gana jo biaŕ dogu. Ez eban nai atsekaberik, baña atsekabiok geu zeruratzeko biaŕ-biaŕekuak ziran ezkero, geuri zeruko bide bakaŕa erakusteko, pozez besarkatu eban erijotz-magalera jaurtiko eban gurutzea. Josi dagiguzan euzko-emakumiok ba geure bijotzeko begijek gurutzean eta euzkotaŕok darabilgun guda ankeŕ onek geure gain dakaŕsguzan oñaze-miñak eruapenez jasarteko adorea emongo dausku.

SABIN'AREN GOMUTAN... EUZKO-IKURIÑAN

Sabin, euzkotaŕon Irakasle Nagusi ta aita maitiak Euzkadi Ama'ren oñetan ixuri eban bere bizija. Mila ogeri ko ugarijak, gastaro gozua, osasun sendua, bake gentsatsua, azkatasun osua, eukan guztija abeŕiaŕen emon eban. Bere gomuteak indartuko gauz geure atsekabe-aldi laŕietan. Euzkotaŕak gara bera lez ta Euzkadi'ren atsekabe-aldijak adorez eramateko, berak argituko dau geure adimena, berak sendotuko dau geure bijotza. Geure euzko-ikuŕin zuri-goŕi-orlegian azaldu ebazan berak euzkotaŕaren ekandu-garbitasuna, odol-goritasuna ta zelai-orlegitasuna. Berak adoretuko gauz, ba, itxaropen-ogi apatzez alikatuaz, geuk gura ez-da, ganera ekaŕi dauskuen guda baltz onetan. Erijotzak ezbiaŕak zaurituak, diru-galtziak naigabiak, urduritasunak, goŕotuak, ikusieziñak ta zer dakit nik beste zenbat atsekabek zulatuko ez dabezan geure bijotzak izkanbila izugaŕi onetan ¡Sabin'aren gomuteak Euzko-Ikuŕiña'k dikuŕan euzko-biziaren gomuteak adore sendoz aseko gauz euzko-emakumiok eta emakume adoretsutan aberatsa dan abeŕija ezta luzaro lotuta iraungo.

MAITE.

Gure lendakarijak itz egin dausku

"Unerik latzenetan errijak barriztau ta berpiztu egiten dira. - Urte barri zorijontxua ixango dogun ustia dot. - Geure ixaera ta jokaeria ezagutuaz merezi dauan arreria egingo dautse beste laterrijak Euzkadi'ri"

Goxeko amaiketan lendakari jaunagana joan gara ta izketan asi da gurekin.

—Amaitu dan urtiatzaz, zeŕ eretxi dozu?

—Jazokun laŕijene une latzenetan eŕijak baŕiztau ta berpiztu egiŕen dirala. Lenagoko gixaldijan, eŕi oroi jazorikua, ona orain Euzko-Eŕija'ri jazo. Nausikeri-zaliak eŕitaŕen aurka ixan zan aldi bat. Gero, eŕijen bixitzea ta azkatasuna lateŕikerijaren aurka.

Eŕi baten gogua menperatu eziña dala egiztau dogu. Orixe niri baŕuban atsegin-zaŕadorik andijena da mostana.

—Eta urtebaŕi au, zorijontsuba ixango ete Euzkadi'rentzat?

—Olantxe uste dot nik, oso-osuan.

—Ta lubiran zer ixango da guretzako abegija?

—Ezta eŕez erantzutia, baña, gure ixaera ta jokaerea ezagutubaz, merezi danan aŕerea egingo dautse Euzkadi'ri.

—Lateŕijen jokaeria zein ixango?

—Jakin ez ba. Baña lateŕijak guda-bilduŕ dirala esan biaŕ. Lengoaz oraindiño ezpaitira aztu.

Eŕijaren agintari eŕijaren ordezkuak eurak ixan biaŕ dabela edonun ontzat artzen asi diranezkero, eŕizaletasuna indartu egingo dala dirudi, ta oŕezkero, gustijentzako aldi ta gertaera onak ditxaroguz.

Ta oŕenbestez, urtebaŕi zorijontsuba opaldubez, agurtu gaitu Euzko-Jaurbideko lendakari jaunak.

Geure idazliak

Muniategi'taŕ Sabin, olerkari jayo ta idazle azkaŕa. Arteagataŕa dogu. Gastia ta argija. Gaur euzko-gudarija.

Udalaren erabagija

Basurto'ko Gexotegija, Euzko - Jaurlaritzari eskeñi yako

Bilbao'ko udalak bere azkenengo batzaŕian beste erabagi askoren artian, Basurto'ko Getxotegi Deuna Euzko Jaurbidiari eskeñi dautso. Albo batez onartuba ixan da.

Zaurituback eta Bizkaiko ta Bilbao'ko gexo biartsubak be antxe ixango dabe sorospide ta abetalpena.

Gudako biaŕixanik asko oŕelantxe eŕez egin al ixango dira.

Eŕijak abegi onez artu dau asmo au.

Egunon

Mila bederatzireun eta ogeta amasaspigaŕen urte baŕi onek bezuza edeŕ-edeŕa dakar euskaldunentzat bere lenengo biotz taupadaen otsarekin batean,

Ona, irakuŕle, zelango egunoroko puska daukozun gaur eskuetan: EGUNA. Eguna bera baizen argia izango alda gure egunoroko maite-maite au.

Euskerea zabaltzeko izkilurik gogoŕrena, izkuntzea yaboteko gordegailurik egokiena; oŕa zer izango dan gure egunoroko baŕi au.

Berorren yayotzea ur egoala yakin eta beste barik, egunean-egunean ezin badot bere, tarteka-marteka berton zerbait idazteko guraria sortu yatan gogoan, eta Artezkari jaunari eskatuko neuskio ukalu txikiren bat neuretzako jantzean bein gordeteko egunoroko yayo onetan.

Nire idazlanak beti izango dira laburtxoak, al dodan gińoan estutu ta moztuko ditut nire idazkiak, batez bere, gaurtik auŕera egunkarjak txikeŕagoak izango dirala kontuan eukirik; baña alan eta guzti bere, irakurleen gogoa euskera arlora ekarteko zuzenduak izango dira geyenetan, nire lan uŕitxo onek.

Gañera or gorago ikusten dozun idazpurua, "Egunon", ekaŕiko dabe beti nire idazlanak asikeran irakurle, izen au bere, berez labuŕa eta egokia dala deritxodalako, eta euskaldunak asko ta asko erabilten doguna alkaŕekin baŕiketan asi baño lenago.

Auxe izango da izan bere zuk eta biok alkaŕekin "Egunon" onen bidez izango doguna, baŕiketalditxo bat; baña neuk bakar-bakaŕik berba egiten dodalarik gero, zuk, irakurle, nik diñodana gogoz irakuŕi.

Agur ba, eta urte-baŕi zorionstua izango al dozu irakurle.

AŔUGAIN.

Ezin aztu

Euzkeltzale gartsu genduzanak

Jazokun baŕija ikusi dau ludijak gaurko egunez. Euzkerea, gure maitiak, azpaldijetan amets egin dauana, egi mardul bi urtu dogu gaur.

Euzkel Egunerokua!...

Amaika euzkeltzalen amesaz Abertzalion liburo ziñistu eziña, euzkerea kalez-kale, etxez-etxe, egunero nabari biaŕa. Ona emen egiztau, ona emen eŕegiña autzo, euzkeldunen eskurik-esku, bere abeŕijaz baŕiro jaubetutera.

Zelan aztu egun zoragaŕ jon gudaketa onen aldez euzkerearen baraitza bila jardun eta ekin jo eta ke iardun ixan daben euzkeltzaliaz?

"Euzkara, jalgi, adi kanpora!"... Etxepare'k jausiriko iŕintzija mamin egin dogu, eta egun gaitz oneitan egin be.

Ixen anitz jato kiguz gomutara...

Etxepare lenengo zala, Laŕamendi, Astarloa, Mogel, Axular..

Sabin, Eleizalde "Kirikiño", "Lizardi". "Aitzol"...

Leŕokada amaitu eziña, ixentza edeŕa. Erijotziak kendu euskuzan, baña, gaur, ementxe dogu euren arnasea. Arein lanak ete loŕak, alegin eta ikasketak bixi diraue.

Euzkel egunerokua! Gure Abeŕija bein betiko ondatu gurarik etsayak datorkiguzanian, Euzkadi'ren ixatia ezer ztuta geldi̇tu dedin, ganeratu yakuzanian, gure gogaren pitxija, Euzkerea, abertzaletasunaren indaŕez jago da.

Euzkerea bixi da, eta euzkeldunok bixi gaitezan artian, bixiko be bai.

Amets edeŕa! Euzkel-egunerokua? Ona emen...!

Eguna'k

urte barri on eta zorijontsu bat opa dautse bere idazle ta irakurle gustijei

Azkatasuna...!

Irudimena nora narozu,
zoro bat banitza legez,
guda kalteak geyagotuten,
onek bailiran ezer ez.
Europa dana dakaŕt auŕera,
goŕituta lez odolez;
su-izkiluak ikusten ditu
goyan, itxasoz ta luŕez.

卐 卐 卐

Neure baŕuko zoro-argiak
ipin nau, danau, tamalez,
egakin, suaga, gudontziakaz
inguratuta gertuez.
Paxista zital, mairu ankeŕak,
palangista ta reketez
Iberia'ko luŕ atal danak
beterik ipiñi dauztez.

卐 卐 卐

Irudimena atzeden zaitez,
ezabiltz oso sentzunez,
eŕi-zaliak emen dagoz, ba,
kementsu eta adorez,
Begira oŕa guda oñera
eta ezaizu egiez;
daukaguzala milakadaka
mutilak kemenez betez.

卐 卐 卐

Su-izkiluak bulaŕ senduaz
eurak eskuan ditubez
etsai ankeŕak ankajokoka
lasteŕ igeska daruez.
Goiko-Jauna'ren laguntasunaz
eta mutilen adorez,
euzko-eŕia jabetuko da
beraren azkatasunez.

Eŕiko

"Kirikiño" gomutan dogu

Bustintza'taŕ Ebaitza Kirikiño, il zala zortzi uŕte betetu ziran atzo 31'gn. ondiño Kirikiño euzkeltzale jatoŕ eta eŕimiaren gabutiak gure bijotzetan bixi-bixirik diran. Amaikatxu lan egin eban gure Kirikiño maitiak Euzkera gaxo onen aldez! Kezka barik esan daike berak beste euzkeraz idatzi daunik eztala. Ezta berak beste euzkel-idazle soŕtu ebanik be.

¡Eta zelan maite ebazan euzkel idazliak! ¡Eta euzkeldun baŕijak bere pozik andiña ziran! Gixon zindua gixon oso-osua, apala ta matekoŕa ixan zan gure Ebaista bere bixitzan, eta Euskera eta Uskuŕ-ildezko langille nagi-bakua. Beraz bere gomutia ezta bein be gugandik juango. Beragaz artu-emonik ixan dogunok beti gomutauko dogu berau. Eta atsegiñez gomutan gero, on utsa zalako.

Bere gomutea leŕo onein bitartez baŕiztutian otoi dagijogun Goiko-Jaunari betiko atsedenian euki dagijan.

Goyan bego Bustintza'taŕ Ebaista'ren gogua.

Arbolagaña guda-zaleko moŕoskuak dozuz oŕeik. Euzko-ikuŕin zoragoŕijari eusten dautsez bezin sendo eusten dautse izkilubai be, areyuaren auŕian auŕkitzian.

Gaur, eguberdijan

Euzko - Eresbatza'ren jotaldija

Abando'ko gudaletxe nagosijan ixango da ereskixun entzungaŕija goxeko amaika ta erdijetan, Urtebaŕi eguna ospatuteko.

Talde au eraldu zanezkero, jotaldi bikañik ixan dogu bai gudarijentzat eta bai eŕijarentzat be. Galdi-une barik, Orue jaunaren agindubetara, aspertzeke diardube. Egitarau baririk agertubazoten dauskube, ekitaldi bakotxean.

Orixe da, ixan be, lanaren ezangaŕirik onena. Erezijak gero ta edeŕaguak, eta gaitasuna ta artezitasuna biar diranak doguz.

Aldi bi ixango ditu egitarauak, eta ona emen:

Lenengo

"Gazteiz", biribilketa.—Franco'rena.
"Mirentxu", leneresija.—Guridi.
"Euzko-Eresijak". II".—Franco.

Bigaŕen ekitaldija

"Ereskai, sinfonia 5".
I Andante.
II Allegro.—Beethoven.
"Mendi-mendijan", fantasi.—Usandizaga'rena.

Normairentzat ixango da erestaldijan, eta zer esanik ez entzule ugari ixango dana.

Gure ametsa bete degu

Aspaldin, guk idazleok, agertu genduen, euzkera utsezko egunkari baten egaŕia. Egaŕi ori, lortu degu ba. Orain, ikusi egin bear nola erantzuten diogun egunkari ori. ¡Ez dedila il, jaio [illegible] ori ez da gertatuko guk [illegible]

[illegible] gu [illegible] gabiltzanok batez ere, lan asko egin dezakegula. ba egunero ez det esaten baño, astean bi edo iru aldiz, zertxobait idatzi dezakegula uste det nik, guda [illegible] gertakizunakin, eta orela gure egunkari au, oso apaiña ta bulat[illegible] [illegible]erako degu. Orain, lanean asi [illegible]ok.

Atzerriko izparrak

Sueziar gobernua paxistakin asarre.-Franko'ren zorra.- Gil Robles Salamanka'n zauritu dabe falangetarrak.- Washington'eko gobernuak azkatasun osua emon dau guda gayak eta egazkin erabillijak españar errepublikara bialtzeko

Txina'ko matxiñadiaren ondorenak.- Aranda'rik eztabe gura.-Doixtarrak bikoitz onen aurrian dagoz: edo izkilluak edo janarijak

LUR IKAREA

Tokio.—Lur ikara bat egon da Japon'en uri nagusitik 221 kilometrora. Berogetabederatzi lagun il dira eta egun baño geyago zauritu.

AMNISTIARIK EZ

Biena.—Nazionak-sozialista ixenagaz ezagutzen diran taldekoak urte bafijetarako eskatzen eben amnistija ukatua ixango dan bildura dago.

Gobernuak egun bat lagun espetxalduentzat bakarik agindu dau Eurotatik berogeiren bat Woellardorsf'en dagozanak, 1.934'garreneko jazokunakatik lotuak.

DOIPURUAREN OSASUNA

Batikano.—Ata Santua makalik dagola-ta esan-mesan ugari egiten dira. Bera makalduta dakaren gaxoa astundo eta gogortuko ate dan bildura dago.

ERIJOTZA UGARI

Txikago.—Gabon jayetan saspireun eta berogetamar lagun baño geyago il dira Lateri Batuetan yentien ugaritasunak sortutako zoritxarakatik. Bultzi eta antzerako tramankukak sortutako ezpiarakatik bakarik bosteun eta berogetamairu baño geyago zauritu dira.

EGAZKIÑEN ZORITXARAK

Varsobia.—Varsobia inguruan igara dan egazkin-zoritxar baten lau lagun il dira eta zortzi zauritu.

Washington.—Egazkin bat galdu da eta berak erua, zan amabi lagun il ete diran ustia dago.

SUEZIA'R GOBERNUA PAXISTAKIN ASARE

Estokolmo.—Gobernuak agertu daben agiri baten diñoanez eri orek eztau beste ordezkari zuzenik ezagutzen Palencia jauna, erkalaren bialdua baño.

LATERIEN (ESTADUEN) JARDUNAK

Yugoeslabia'ko atzeri-arazuen arduradunak Rumani'ko arduradun bardiñagaz izketaldi bat egin dau. Jardunaren gaya Bulgari'k Yugoeslabia'gaz egin nai daben itunben edo tratadua ixan da. Azkenengo ori Txekoeslobakia eta Rumani'gaz lotuta dago Balkan-itunbenaren bidez. Itunben ori egitian alkar aldeztutera biartu ziran. Orduan Bulgari ukatu egin zan itunben ori ixenpetzera, Grezi eta Turkia'n amets egiten ebazan lurei begira.

Yugoeslabia'k Turkia'ri egin dautsen izketaldian Grezi eta Turkia gañaño luzatuko dala uste da.

Politiko alderdietan garantzi andia emoten yakoe ikustaldi onei. Bulgari'ren Alkartasun Txikirako urreratzea lez etsiten dira.

AGINTARITZEA LAGA

Tokio.—Chang Kai Sek gudalburu nagusiak bere agintaritzea laga gura ixan dau, baña gobernuak eztautso onartu.

AGURE ERIMIA

Budapest.—Budapest'eko Erruki-etxe baten Zolechak'tar Pantzeska il da egun eta lau urtedun. 1832'garren urtian jayo zan. Alsokubin uritxuan, Arwa probintzijan. Amasei urte ebazala Hungria'ren azkatasunaren aldez Austria'ren aurka gudatu eban. Amazortzu urte ezeukozan Georgey gudalburuak Vilagos'en ertzian bere burua makurtu ebanian. Ala ta be etzan makurtu. Gaste aldra bategaz alkartuta gudatuten jarraitu eban Transilvania'ko mendijen gibeletan. Azkenez, baña, Hungria'ren azkatasunaren aldezle bero ixan zan talde au menderatua ixan zan.

Agure onek bere bixitza osuan meatzetan lan egin eban. Amabi urte egin ebazan gudarostean.

OPOR BATEN ONDORENAK

Los Angeles.—Itxasontzietako gixonak egin daroen oporak Los Angeles aldian. Eri onetan bakarik egun eta bi milloi dolaretara igoten dira kaltiak. Pazifiko itxasuaren ertzetako urijetan bereun eta ogeta-amabi dolar baño geyago.

FRANCO'REN ZORA

Berlin.—Doitxeri'k Franco'ri lagunduten orañarte eralgi edo gastau daben diruntzea lareun milloe marko inguru ei da. Paxisten alde gudatuten diñarduen doixtar gudariak ogetamabost mila dira.

INGALANDAREN ERITXIAK

Londres.—"New Chronicle" ingalandar izparingiak diño España'ko Errepublikiaren aldez zintzoro ta argi-argi jokatu biar litxatekela.

"Doitxeri eta Itali'ri erakusten eztautsogun bitartean, diño, Franco'k irabazi eztagian lan egitera lotuak garala, paxistar eri bitsu orek suagaz jolastuten jarraituko dabe."

Jarayan Alemani' Franco'ri laguntzeko darabiltzan gertakixunak adierazoten dauz.

"Inglaterra eta Frantze"—amaituten dau—España'ko arazuetan sartzeko arduria artu biar dabe."

IKERTALDI GARANTZITSUAK

Roma.—Ciano'ko kondiak ikertaldi bat egin dau Alemani eta Portugal'eko ordezkariekaz. Izketaldi onetan estañar auzietzaz jardungo zirala uste da.

GOGOZKO GUDARIAK

Glasgow.—Eri onetatik bereun gastek urten dabe España'rantz azkatasunaren aldez gudatuteko ustietan.

ERABAGI ZARATSUA

Washington.—Lateri onetako gobernuak artu daben erabagia ziurtauta geratu da. Erabagi ori bidez gobernu orek azkatasuna emoten dau españar gobernuari izkilu gayak eta egazkin zarak bialtzeko. Erabagi orek eritxi on ugari sortu dauz.

Londres. — Washington'go gobernuak artu daben erabagiak ikara andia sortu dau. Izparingi gustiak gai oretzaz zaratatsu idazten dabe.

TXINA'KO MATXINADIAREN ONDORENAK

Nangkin.—Chank Kai Sek gudalburu nagusiak bigarrenez be bere agintaritzea laga gura ixan dau, baña gobernuak eztautso onartu eta bere oniritxi osua emon dautso eta ilabeteko baimena bere osasuna zaintzeko.

Bijar egingo da Chang Su Liang gudalburuaren epaya. Gudalburu ori da Chang Kai Sek atxilotu eta matxinadia sortu ebana.

MATXINADIA KUBA'N?

Habana.—Bein egon eta bildur ugari nabaituten da erian. Gobernuaren arerijoen artian asare bixia irakurten da lendakaria kendu dabelako eta matxinada zaratak dira.

ARANDA BASTARTU

Oviedo'tik iges egin daben gudariak esan dabenez Aranda gudalburua bastartua ixango ete dan surumurua dabil. Beste gudalburuak asare egon biar dira beragaz, gudea aurrera eruan eta irabazten eztakilako. Bere ordezkotzat Varela ixentauten da.

OVIEDO ILUNPEAN

Laspel olea sutan kixkalduta geratu dalako, Oviedo uria ilunetan dago. Tximistargi oleak be erdi apurtuta, ezerestuta dagoz eta izparingiak ezin dira atara.

ITUNBEN BARIA

Roma.—Ciano'ko kondiak agertu da bez len itunben bari bat ixenpetuko da be laster Itali'k eta Turkia'k. Itunben ori salerosketa eta itxasgintza gayetzaz ixango da.

EGIPTO LATERI BATZARA

Londres.—Egipto'ko lateriak Lateri Batza'n sartzeko eskabidia egingo dau egunokaz.

EDO KAÑOYAK EDO JANARIJAK

Paris.—Geroago estu ta okerago ikusten da Alemani.

Biar daben janaririk eztauka eta bi koitz onen aurrian oldoztu edo pentsau biarrian aurkitzen da: edo kañoyak edo janarijak. Gobernuak kañoak gurago dauzala erakusten dau. Orela izkiluz josita dagon bitartean, janarijen urritasun andia nabaituten da.

DOIXTARAK ASARE

Berlin.—Doixtar izparingi gustiak asare bixija erakusten dabe Washington'go gobernuak artu daben erabagia dala-ta. Idazlan gogor eta berroak dagiez begaratik.

Españar laterian komunixmoa agintari eta nagusi ixaterik eztabela laketuko diñoe.

BATZORDE BARI BAT

Ginebra.—Laterien Alkarteak begi onez ikusi dau españar gobernuak egin dautson agiria osakayetzaz jardun eta arduratuko dan batzorde bat Valenciara bialtzeko eskatzen. Batzorde onek Madrid'en osasunaren aldez ekingo dau. Batzordeko buru polakiatar osalari jakintsu bat eta prantzetar bat ixango dira.

JANARIJAK EROSTEN

Barcelona.—Katalunya'ko gobernuak erosketa andi ta ugari bat egin dautso Rusia'ri. Ogetamabost mila tonelada urun, gari, gozaki eta ikatzetan. Gai onen laster elduko dira.

PAXISTAK ESTU

Londres.—Emengo politiko - etxietan uste danez españar paxisten egoera txar eta okerra da, Madrid jausiko zala uste zan egunetan gobernuaren indarren egoerea baño makalago.

AUSTRIA'KO PERDERIKA IL DA

Viena.—Austria'ko Perderika aundiki ospatsua il da larogei urtedun. Guda nagusijan austri-hungriatar gudarostekо buru ixan zan eta gudea amaitu zanian Txekoeslobakia'n gordeten ebazan ogasun gustiak kendu eutsoezan.

TXINA ETA JAPON ARTEKO AUZIJA

Nankin.

Txina eta Japon'go gobernuak atondu dira azkenengo matxiñadeatzak euko daben zaratean. Txina'k egin diran ezpierrak ordainduko dauz eta azkezpena eskatu.

España'ko Errege ixan zanak eztau gudeatzazko jardunik gura

Niza.—España'ko errege ixan zana egun batzuetan emen ibili da. Izparkarijak itz egin gura ixan dautse eta españar luraldeko jasokunetzaz jardutean erantzun dau:

Etxeidazue gudeatzaz ezer itandu, ango jasokunen baririk eztakidalako izparingijak diñoena besterik. Niriak eztira nigaz ezertarako gogoratu. Erlegiño eta bakeatzaz egiten dan gustia nere aolkunik barik egiten dala autortuten dot. Nire aberriarentzat ezertarako enazelako ete da?

Erabagi garrautziduna

Washington'go gobernuak azkatasuna emoten dau izki lu - gayak eta egazkiñak bialtzeko

Washington.—Goi Amerika'ko Lateri zaingoak bere baimena emon dau españar errepublikako gobernu legezkoei izkiluak bialtzeko.

Agintariak esan dabe eztagoja zegati eta legerik eritar gudea sortu dan europar lateriei izkiluak bialtzia galerazoko dabenik.

Lateri-zaingoan baimen au emon dala bayeztu dabe eta Wimiled etxe altsua asiko da egazkiñak bialtzen.

Etxe au gertu dago bi miloe ta saspireun mila dolaren armak bialtzeko.

Pano guda-zaleko 5 udarijak dogaz onek.

Atzoko eguna euzko jaurlaritza zaingoetan

Urte zarrez izpar gitxi. - Ixentatze barrijak.- Ixunak. - Itxastarren landoletzaz oar bat Langintzan. - Eizea galerazoten da. - Zuzentza eta Gogo-lantze zaingoan izpar batzuk.

LENDAKARITZA

Gaurko eguna

Euzko-Jaurlaritzako lendakariak ainbat ikertaldi euki dauz. Ospatsuenak onetxek ixan dira: Be'larmino Tomas, Asturias'ko jaurlari, eta R. Olazaran'dar Jon, Santander eta Burgos'kua. Eurakin jardunaldi luzia egin eban. Izketaldi onetan ziran baita be Aldasoro, Aznar eta De los Toyos jaunak.

Lendakari jaunaren ixil-idazkariak etzeban zer-esanik euki izparingientzat.

Urte zarraren amayerea eta barriaren sarrera ospatuteko lunch bat eskiñi eutsoen lendakari jaunak izparkariei.

Bere agurreko itzak ixan ziran: Uste dot sartuten garan urtia zorijontsuago igaroko dogula.

OSASUN ZAINGOA

Ixentatze barrijak

Izparkaririk etzeban artu gai onetako arduradunak gustiz lanpetua egoalako. Baña bere izparkariak ixentatze barri oneik erakutsi euskuezan. Baserri Garbitasunaren aldezko batzorderako dira gustiak. Ara gixonen ixenak: Esteban Garzia'tar Kepa, Portuondo Uranga'tar Pausta, Basterra'tar Didaka, Zalbide'tar Erramun, Caballero Laka'tar Joseba, Elizalde'tar Koldobika eta Karrandi'tar Jokin.

ERI-ZAINTZA

Orueta jaunak izparingilarijai auxe esan dausku:

"El Liberal" eta "Euzkadi" izparingijai eun bana laurleko ixuna ezari dautse, galazoriko idazlan bi argitaldu dabezelako.

ERI-LANAK ZAINGOA

Idazkari nagosijak zer esanik eztauna adirazo dausku.

SOROSPIDE ZAINGOA

Ezer urterik eztauala gaurko egunian esan dausku Gracia jaunak. Zaingo onek eztau arazo andirik ixan.

LANGINTZA

Izpar garantzitsuba bat bei, Zaingo onetan.

Itxastarrak ontzijetaratuteko landola berezi bat eralduteko asmotan ikasi ta ikusi gabiltz. Ontzijetara sartuta oneik batzun eskubetan egun ixan dira orañarte, ta ori agintarijai dagokije.

SALEROSKETA ETA ORNIKETA

Atzo goizez, Salerosketa eta Orniketa arduradun Aldasoro jauna ikertuasmoz, an izan ziran bertako zaingoan Santander, Palenzia eta Burgos'ko jaurlari nagusia ta Lateri Nagusi'ko gudalburu Ciutat jauna.

Aldasoro jauna bera kanpoan zanez, bere idazkari Sanchez Etayo jaunak artu zituan. Ilbeltzaren seigarrenerako, Errege-Egunerako, eritarai turrola emango zaiela esan zien onek izparkariai.

dalburu Cuitat jauna.

azten dijoala, gaiñeratu zuan. Eriko orniketari buruz ese, alaingoak dituala.

NEKAZARITZA ZAINGOA

Euzko-jaurlaritza'ren erabagia, eiza edo kazan ibiltia ziaro galerazo da, Euzkadi'ko lurretan.

"Eguneroko"-an agertu ezkeroz, edozein bidez ezin leiteke eizan jardun. Lengo baimen gustijak alperriko orain.

Izkiluba kenduaz ganera, zigor ego kiz galenduba ixango da agindu au auzi gadijana.

Ikertzale asko ixan dira gaur Zaingo onetan.

ZUZENTZA TA GOGO-LANTZEA

Espetxeratuen alde.

Izparkariak, zaingo ontan, Irizar eta Aretxalde jaunakin euki duten izketaldian, auxe jaso zuten: espetxeratuai buniz laister egingo dan aldaketarako areta dutenen lerrokada edo izentaldea geiagotzen dijoala.

AUZIA ERABAKITZEKO BIDEAN

Izparkariak Auzitegiko ikusle nagusiari erabaki-bidean dauden Auziai buruz egiñiko galderari, ziur asko, datoren astez "Guardia Nacional Republicana" bastertulako taldeko buru ta buru-zagien aurkako auzia arakatuko zutela erantzun zien gure ikusle nagusiak.

Guda - idazkiak

AGUR adizkide: Azken idazkian, gure eriko zenbaiten erlotzatzaz mintza nintzaiken "Urdiña". Gimon'dar Jabier eta Alberdi'ren eriotz berriak eman nizkoan. Azkenekoren gizara ildako gurien berriak ematen asiko bañilkuke'k, Bilbao'ko paper guzia bearko nikeala ta, laburrenera joko diat. Au dek, soil-soil izenak emateari.

Lopez-Uranga'tar Ander, sendagile gazte ura, il-uken. Guda asi zanetik zebileken guda-orretik guda-orrera sendakintzaren onurak banatzen, eta egun batez, iretzi bearrekoa iritxi uken. ¡Gizon bezela eman zian bizia gogajaren aldarean!

Eta Lopez-Uranga'k bezela, Gorostidi'tar Iñaki'k, Urretabizkaja'tar Bitor 'ek, Sanz'tar Paul'ek... ¡eta ainbat eta ainbat tolosarrek eman ziaten bizia gogai-deun baten aldarean!

Ez adi ojetzaz aztu adixkide. Il dituk eta ez dituk iñolz ire aurrez-aurre arkituko. Betiko argiak dizdira bitzan ez adi ojetzaz ire otoitz-aldjetan aztu.

卐 卐 卐

Ezin diat zuen jokubidea siñiztu. Zuena.., zuena bai, ire tartean aiz da. ¡Zoritxarrez!

Baño ago. Edestiari biurtuko natzaik. Eta edestia azkendurik dedanean, arpegia gorriaren gorri ez badek, ¿zer nai dek esatea? ez aiz lengoa. ¡"Faxismo" madarikatuaren pipiak joa ago!

卐 卐 卐

Mutil-garaiean uan. Nere kideko bat egin nian lagun aldi-batez eta alkarrekin aritzen giñuan jolasean. Gure jolas-leku kutunena "Matadero zarra" izan oi zitzaiguken. Eta Tolosa'ko "Matadero zar" ark aiton urtedunak bezain biguin egiten ziguken egunero ongi-etorria ikastola utziz gero. Lagun onen izena ezaguna zaik: Karrera'tar Rokela.

Txikitan oi dana. Nik au nai ik u ra nai, alkarrengandik urrutiratu giñuan. "Matadero zarreko" arri zarak geiago ongi-etorririk etziateken opa. Karrera'k lengo lekuan jarraitzen zian jolasean. Nerekikoz, jolas-leku berriak aukera nizkian.

Urteak joan ituan. Galtza motzen ordez luzeak nerabiltzkitzean. Aritzen bezela, xomorro bat senti nian ene baitan: euzkaltzaletasunaren xomorroa. Beronek eraginda, euzkaltzaleak bildu oi itukan etxera jo nian egun batez. Txikitandiko Karrera ura ikusi nian. Eta txiki-denboran alkarrekin bezela, alkarrekin jardun oi giñuan biok euzkel-dantzak eta euzkera ikasten.

Edesti au geiegi ez luzatzearren, ordea, ordutik orainaldirañoko xeetasunak urtera niak.

Guda ziritu zan lenengo egunak. Ama batek bi seme zizkian. Bata Karrera ene laguna, bestea bere ania. Au, karlista purrukatua, espetxeratua izan uken. Bestea, Rokela, lenengo egunetik erriaren gudari biurtu uken. Eta abertzale zanez, izkilu bat eskatu zian.

Urto'ko eguna dek. I, ene adixkidea, eta ire antzekoak, etxean gordeta zeudek.

Goiz artan, beste talde batekin, Rokela Urto'ra joan ukan. Muga-zaintzera. ¡Abertzaleak Aberria zaintzera joan ituan!

Eta Urto'n, Naparroa'ko muga-mugan, reketien esku erori uan Rokela beste iru abertzaleekin batera.

Eta ona Rokela'ren gurutze-bidea asi. Urto'tik Leitza'ra. Leitza'tik Iruñara. Eta emengo "San Cristobal,,'en igaro dizkik 5 ilabete.

Ara ordea egun batez Rokela'rentzat azkatasun eguna iritxi. ¡Tolosa'ra! Eta Tolosa gurean azke dalarik egun bat igaro dik.

¡Abertzale ukan ordea eta abertzale bat eun azke ikusi! Urrengo egunean berean Donostia'ra eraman ditek eta... Donostia'n azkatu uan bere anima gorputzarengandik. ¡Donostia'n "pusilatu" ditek oraindik orain Karrera'tar Rokela gaztea!

卐 卐 卐

Tolosa'ko etxe bat. Bertan, ama bat negarrez.

¿Zer gerta oneri?

Abertzalea zuan seme bat. Eta abertzalea zalako, bizia kendu zioten. Etziran jabetu, etziran jabetu nai, kristau zintzo bat, euzkaldun on bat, seme biotzdun bat iltzera zijoazela. Abertzalea zalakoa bakarrik zitzaien ajola.

Beste anaia, negarrez dagon ama onen beste semean Bilbao'n dago espetxeraturik.

Eta ama bat dago su ondoan negar da negar.

Or duk edestia. Or duk guda onen irudi bizia. ¿Ez alaiz lotzatzen? ¡Ez al zaik arpegia gorritu?

Eta errudun bakarrak zuek zerate. Zuek eman zenioten su izkiluari, zuek ziritu zenuten guda madarikatu au.

¿Ez altzaik anima lurrera erortzen? ¿Ez alzaik arpegia marrubi gorriaren gixakoa jartzen?

Naikoa diat. Naikoa bearko. Burura zetorkidak odola eta. Adierazi diaten edestia ik baekikela jakin... ¡ez aztutzearen berritu diat!

Urren arte. Agur.

UZTURE.

"Guerra a la inmoralidad" "Consignas libertarias"

Izenburu onegaz jarri dituzte F. A. I. deritzaion bazkunak, iragarki mordoxka etxetako ormetan. Ona emen izenburu onen jaraipena:

"EL BAR anquilosa; es el vivero de la chulería. Cerrémoslo.

LA TABERNA atrofia y degenera el espíritu combativo. Cerrémosla.

EL BAILE es la antesala del prostíbulo, matando las energías del joven luchador. Cerrémoslo.

CINES Y TEATROS, una misión: labor antifascista. De lo contrario, cerrémoslos.

Todo ser que acude a estos lugares es un ser despreciable.

¡Abajo el parasitismo!"

F. A. I.'koak gauz orek egiteko gertu daudela, guk, abertzaleok, batez ere gaztedia, eria onerazteko bearkunan ez al gaude? Nik ala uste; eta ala uste izana gain lan egin.

Gauz asko geitu al izanik gaiko lerro oferi, loikeria degu purrukatu bear degurna toki guzietan asmo biziakin gai berezia degulako.

Gure asaba-zarren egunetan ez baldin bazan birau entzuterik, gaur egunean bai degu; eta zoritxarez asko izan ere.

Lengo gaztediak ez zuela oitura txarik anei aldiz entzun degu; gaurkoak barriz bai ditula ikusten degu.

Zer edo nor da loikeri onek zabaldu arazi duan gaia? Ez dago buruari neke andirik eman bearrik gauz au jakin eta erabakitzeko.

Gai asko izanik gelen gelenekoa Franco'ko matxinada degu.

Ordutik ona marxismoa degu gure erietan. Bere zitalkeri eta irakuste txarak izan ditugu gaztediaren buru jartzen dirala; birauak beren aboetan dituela zabaldu zaigu toki guzietan. Bai "plaza" edo enparantzetan, bai txa.de, edatetxe, antzoki bultzi eta baster guzietan.

Gaur ez dago birana entzuten ez dan tokirik eleiza izan ez k. Birau orekin ikusi arazi nai digute guganako goroto bada kisiar zalientzako gorotoa duela ezin ukatu lezake.

Len esan bezela, marxismoa degu ajolagabekeriaren sobaltzalea: bere egoeran birana zabaltzen da, euren mingañik lotuazuaz aurrtxo, gazte, nausi eta emakumeeri.

Biraua gizonen aboetan itxusi baldin badago, askoz ere itxusiago bai da emakume eta gazteen aboetan. Zer ta ikusten. gaztetxoak loikeriaren menpean.

(Gai onetxaz, Zuzentza ta Gogo Lantze Zaingoak lan aundia egiten asi dala uste det.)

Ora o' gure aberriarendako gai bizi eta arduratsua.

Irakasleak, apaizak eta bate.. ere gurasoak, bearrruta daude aurrari euzkeraz irakaste eta itz egitea. bada euzkereak ez du itz zatarrik; ez du loikeririk.

Gai onetan asmo bizia artzen baldin badegu, gure aberriak ez du izango lotsarik beste laterien aurrean au. ezteko. Eri garbiak itz garbiak.

ELE-ZALE

Lagundu dayogun euzko lugiñari

Asko eta asko idatzi da izparingi ta beste idazkijetan bere geure lugiñatzaz, baña idazkur asko idoro arren ingi gañera gauza gitxi eginda arte euren aldez. Lugiñak dira lanik gogoren, otz-bero geyen eta begirakunerik ilunenak euren arpegijan artuten dabezanak ¿nor gogoratu da orain arte eurakaz? ¿Nor ixanda orain arte jagi ta lan egin daben euren aldez? Gitxi ixan dira tamalez, eta lan gitxi egin da orain arte euren aldez.

Ludi onetan bixi ixateko urdala bete biardogu ta berau betetako igalijak artuteko lurra gogor jo biarda. baña geyen-geyenok luralde ederr-ederrak aldebatera itxi ta iges-egiten dogu, lugintzan baño errazago bixi ixateko, uri, ola, landola ta toki leunagoatara euretan lan errazaguak egin eta jan-orduban bere gosc-miliki geyago, ta gero akerra artu ta urrengo antzerki-tokira, baña eguraldi onaren urrengo txarra dator eta geure Euzkadi'ta bere eldu da guda zoritxarrekoa ta orain ikusten dogu danok lugin matiak egiten daben lanak zelango saneurrija biar daben, bada apurtxu bat bakarrik janarija urritu dala ta bildurrez gagoz danok eta beinguan gagoz orain arte begiratu bere egin gura ixan ez dautsagun gixon baten bila zer-bait aterateko berari.

Bene-benetan uste dogu Euzkadi'ko Jaurlarijak gogoratuko dirala lugiñakaz eta aurrerakada andija egingo dabela euren aldez, berau dalako errian lenengo biar daben gixona. ¡Lugiña!

TXIRI.

Euzkel - Eresia

Alaiki ta biotz zabalez aldi onetan entzuten dira euzkel eresi gaiak.

Zorionez, baditugu ta sortu zaizkigu abesti ta doñu alai ta estitsuak, entzun erazten dizkiguten taldeak.

Dala iratizkiñez, eresbatzaz ta abar, antziñan baña apur bat geiago entzuten da gaur, Bilbao aldean.

Abando'ko Gudarozteraren "ostatuan" gaur entzungo da saio egokia, bertara urbiltzen bazera irakurle, atsegin izango zaizula derizkiot.

Entzungo dituzu Guridi, Franco ta Usandizaga'ren eres-lan bikañak.

Orue jo zuzenlari dala, jotzaie trebeak (oitura duten eran) gain-gañeko txukuntasuna ta joskera sortu araziko diote, eres lan oiet.

Aurreruntz goaz gai oietan, apurka beraikan, txit pozgarri guretzat.

Jarrai bire oretatikan zuzenlari ospetsuak, ia alde guzietan entzuteko zoriona izaten degun, gure eresi lan xamur ta gozoak.

OT...

Durango

UDAL ZIÑEGOTZIAK. — Gauŕdan egunian gure eŕiko Udala ara ze eratan gelditu dan. Euzko - Alderdi - eltzalekoak, amar. Ekintzakoa, bat. Eŕkaldaŕ, bat, eta bat sozialista, gustiz amasei ziñegotzi.

Uri onetan orain aŕte, karlo-monarkikotarak agintzen ixan dabela, eta gure esakuna beti auxe ixanda. Uri agintariak zuzentzan auŕka au ta bestia egiten dabe, ez dautse jaramonik egiten gure eskabide bidezkoari, euren antu aŕtuak daudiez eŕi ogasunak bide-txaŕetik darabildez, berba baten euren lana goŕotozko egintza da... Txaŕto egiña, txaŕto egiña...

GURE ALDERDIKO ZIÑEGOTZIAK.—Lan aztunen menpean dagoz. Urte osoa daukagu begiratu baga nordan zuzentzaren bidetik jaŕaituko dabela, eŕiaren aldezkoak ondasun aldeztzaleak zarielako, eta ez eŕiko ogasun jabeak, zuen eskuan dago abeŕtzaletasunaren garaitza. Egipenak erakutsi, berbak aixeak daroaz.

ERIOTZA.—Mentxakatoŕe ta Mardaras'taŕ Kepa il da (G. B.) Goiko-Jaunak bere ondora eroan dau bixitzako garairik onenean Kepa. Euzko-langile bazkide zuzen ixan da, gixon apala eta eŕukioŕa, baita benetako kistaŕa. Goiko-Jaunak emon deyo betiko atzedena. Bere emazte, Azaola'taŕ Eukene, bere alabeak Jone ta Joxebe, lagun gayakoz une atsekabetu onetan. Irakuŕlea otoi bere gogoen alde.

EUZKO-GUDARI GABON-ZAŔEA. Aŕen idazkian dei-egin neban uri onetako gudari-mailetasuna daukan gustiari, batzuk erakutsi dagiala bere esku-zabala aldaben neuŕiraño guda oñian aurkitzen diran gure anaya eŕukitsuari bezuza egiteko, edeŕto erantzun dabe irigi zan arpidean, eskeŕak emole gustiari, eta uŕengo idazkian, J. L., argitalduko dodaz.

Emole gustien ixenak, emon eztabenak eŕi daitela ainbat ariñen.

EUZKO-IDAZLE ETA IRAKUŔLE. Biotzez opa dautzuet urte zaŕaren amaiera ona eta urte baŕi zoriontsua.

Sorkunde

Ondarreta (Getxo)

GALDAKANOTAŔAK, AGUŔ.—Bost edo sei urte eruan dodaz Galdakano neure bixitaŕi maŕe oŕetatik euzko-izpaŕingian euzkeraz izpaŕak bialduten, baña orain guk, euzkotaŕok nai ixan eztogun guda madarikatu ori eskeŕak eŕi maŕe oŕetatik juan biaŕa ixan dogun ezketiño, euzkerazko eguneroko baŕijan bitaŕtez, aguŕik samuŕen bat bialdu gura dautsubet. Batezbere galdakanotaŕ euzko-gudari kementsuari.

Geuk geure eŕi maŕe oŕetan itxi dogun atsane ori, baña baten-batek beteta gura genduke. Soŕtuko ete dogu geure naya? Aguŕ, ba.

—Egunokaz ixan dogu "Basaŕi" euzkel idazle ta oleŕkari azkaŕa esaututeko zoriona.

Aspaldijetan nenguan abeŕtzale kementsubau esaututeko tayesa, ta, ara nun tenpe baten aurkiituten garan anai kutunak bezela. Urte askotan aurkiituko al gara osasunaz geure Abeŕi alde.

EGUNEROKO BAŔIJA. — Benetako pozasuna aŕtuko euzkeltzaleok, euzkera utsez idatzitako eguneroko bat Bilbao'n argitalduko dala jakitiak.

Urte baŕi ta euzko-izpaŕingi baŕi bat bat-batian yatoŕkiguz ludira. Geure izkilurik onenak izango al-dira Euzkadi geure Abeŕi bakaŕa azkatuteko.

Uŕen datoŕkigun urte beŕijau ixango al-da, euzkotajotzaŕ igaro dauan baño zoriontsubago.

Basakiña

Begoña

URTE-BEŔI ZORIONTSU "EGUNA". — Amaika bidaŕ eskatu degu abeŕtzaliok, euzkera utseko eguneroko izpaŕingia, ta, "Euzkadi" egiliok ez dirala lo soŕuan egon garbi ikusi degu idanari eltzen zaio eguna), ta gauŕ Urte-baŕi eguna aukeratu dute euzkel eguneroko bat ugatzatzeko eta. EGUNA euzkel-izena ezaŕi ta berlela txaistuz kalez kale txistua juaz aterako da izpaŕingi euzkerazko ga te bizko jan.

"Euzkeltzale", besoak zabalik eta, biotz onez aŕtuko dezulata nago euzkel izen osoaua dan mutiko jaio beŕi ori, ta gusti-gustiok alegindu beargara mutiko au gizon egin deigun, irakuŕlak erosita, eta euzkel idazliak idazkoŕtzaren bidez bizi dedin janaria emanda. Oŕela gustiok alegintzen ba' gera ziuŕ egon egundo ez dala mutiko au ilko eta, danok eldu lanari

Urte-baŕi zoriontzu EGUNA eta Goijaunak luzarorako bizia eman dal zula.

Uri onetako Monika Donea Kalmendaŕen eleizatan, Josu auŕtxo jaio beŕia, gustiz guŕtu, aintzatu, dute

Deuna Monike lekaime eleizan Natibitxate egunian eleizkizun politak egin ditusten, "gregoriano" abestiak gozoro abestu ere beŕtako lekaimiak, eta igande gozian beŕtako apaizak Alta Santua'ren one pena bedenkasiua eman zuan, baŕkamen asuak irabasirik igan da oŕetan eleizaratuzan gustiak.

Kalmendaŕen eleizan, Josu jaio beŕa'ren bederatziuŕenari igando oŕetan gera euŕan sitzalon, eta Gure Jauna irian zala eleizkizun polita izan du zan. Itzaldi edeŕ bat sezundu zuan beŕtako lekaidien zuzendariak "prioŕak" erderas ¡tamalgaŕia! auŕera jaraitzen du aur jaio beŕiaren bederatziuŕenak

卐 卐 卐

Egun batzuk etxe baŕuan igarota gaxoxanian txaideratu da, Arana Goiri'taŕ Sabin (goyan bego)'ren laguna Asua'taŕ Jokin. Posten gera ta nai degunian asaldu "tute" aldi bat bota deigun.

Alxeritxa.

Basauri

LUSAGAR EDO PATATIA.—Ereiteko patatia eskatu ixan daben uritaŕ gustijai jakiñazoten yake, juan datezala Ornikeţa zalera edo "Delegación de Abastos" deritxon tokira, antxe emongo yakelako ereiteko lusagaŕ ori. Ba-kixube ba.

"BASATXORI BAT„'I. — Aspaldijon ezta ageŕtu uri onetatik euzkeraz idatziriko izpaŕik, ezta "Euzkadi„'n be, ¿nun zara zu "Basatxori bat"? Ointxe dala uste dot orduba lanari sendo elduteko, ijak-eta euzkel-egunerokua dogun.

Ekin ba lanari, ta... urte-baŕi on, bai zeuri ta bai EGUNA'ri be.

Basauritaŕa.

Lexona

Orain aŕte, "Junta de Defensa" dalako oŕek egiten ebazan zeregiñak, orain udal edo ziuntamentuak egiten dauz, uriko ardura gustijak beronek artu dauzalako.

Oŕegatik, orain jakin beye zalerosle gustijak, batez be "Junta de Defensa" aregandik ezer artzeko daukonak, auŕkeztu daizala bere agirijak udaletxeko idazkolan, ila onen 9'gaŕenerarte.

Eta antxe emongo yako, bakotxari beria.

Dei ori, Udondo'taŕ Purdentzi'k dagitzube ene lexonataŕ begikuori.

AGUŔ, "EGUNA„'RI. — Euzkel uri onetan poz-pozik artu zan EGUNA geure egunerokuaren jayotz-izpaŕa.

Orain lexonataŕok egin biaŕ doguna auxe da: Erosi, irakuŕi ta zabaldu geure eguneroko euzkelduna. Jardutiak eztau balio. Egintzak biaŕ doguz.

Eta ia beste idazlaren bat be ageŕtzen dan gure eŕitik, txandaka idatzi daigun.

Neu nok.

Gaminitz

Gaminiz'ko euzkeltzaliak eztagoz jo. Lentxo asi ebezan euzkel-ikastaruak, eta eŕime diñardube ikasketan. Urte-baŕi ostian dabe asmua asterketak egiteko, olan ikusi dagijen, zelako auŕerakadak egin dabezan ikasle baŕijok.

Oŕez ganera, emetik auŕera gastetxubei Jel-azija irakatsiko yake, seiretatik saspiretara bitaŕtian.

Edeŕto orixe.

卐 卐 卐

Gure uri onetatik be ainbat gudari doguz guda-oñetan Abeŕija aldeztuten juanak.

Gurenda asko loŕtu dayela opa dautsegu ta osasunaz biurtu daitezala.

Zatoŕa.

Ernani'tik Bilbao'ra

Egun aundia alderatzen ari zaigu. Gabon gaba, Josu'ren jaiotza, Eguaŕi eguna, aurtxoak beren abesti politakin uri guziak alaitzen dituzten egunak, batez ere (Euzkadi'n).

Erbestetan arkitzen ziran, neskatxa ta mutilak beren senditara pozez biltzen ziran Jaungoikuaren jarotz eguna beren guraso ta senidean elkaŕtian igarotzera, sendi oitura edeŕa benetan gure Abeŕia'n izan dana.

Lengo urtetan oŕela igaro degu guk ere, baña aurten, zoritxaŕez, matxinada dala-ta, aldenduk arkitzen gera, emastea Gipuzkoa'n lau seme alabakin. Arantzazu'ko Ama Miren'ek lagunduko dio, guri Begoña'kuak laguntzen digun bezela.

¿Ta zer esango degu gure gudari zintzo ta bulartsuoik gatik!, oiek beren sendik agurtu ta, maitasun beteaz mendira dijoazte Abeŕia'n azkatasun bila, ez daukate beren sendietan egoterik, beren oitura dan bezela, samingaŕia benetan, baña or dijuazte alai, kementsu, Sabin maitearen izenian, "Euzkadi" Abeŕja'ri, egindako ziñea betetzera, ta guk, geren laguntza eman bear diogu gudari zintzo oiei, egun oiek ongi opatu dezaten, datoŕen urtian gure Abeŕia azkatu ta guziok gure senditan igarotzen ditugun.

Toki askotan aŕpidia iriki da ortarako ta bakoitzak bere eran eman dezagun, guzia Jaungoikua ta Abeŕia'ren aldez.

卐 卐 卐

Ernani'tik etoŕi da Goya'taŕ Jon'an emastea, ango albizte batzuk jakin ditugu.

Gure aldeko egazkari taldeak egunero ikusten ditugu (txeŕi-monik) ordaiñetan.

Laister, Aŕasate aldera juateko asmotan gera, aruntzian Eloŕio'n buskantza jan da.

卐 卐 卐

Ernanitaŕak, abertzaleak, adizkideak, guziok, entzun, urtero oitura izan degu. Sabin gure Irakasle maite zanaren ta il diran aberkide guzien gogo aldez jaupa bat eskeintzakua, ta aurten gure uritik erbestetuta egonagatik, oitura eder ori ez degu utzi bear, beragatik, eguaŕi bigaŕenian, bederatzi ta erditan izango da jaupa Begoña'ko Ama Miren'en elizan.

Beragatik eskatzen dizutet bertara izteko. (Goyan begoz).

卐 卐 卐

Eguaŕi ta Urte-baŕi zoriontu bat opa dizue (1).

AITZ-ZOŔOTZ.

(1) Baŕa zuri be, adizkide.

Otxandiano'tik

ITXAŔKUNDIA GUDA ZALAŔEN BEŔI

Abeŕkideak: emen Legutiano (Villarreal gera. Auŕez daukagu arerio maltzuŕa.

¡Au da otza emen egiten duna! Gure txabolak ikusko baziñuste, a zer nolako algarak. Gure Gipuzkoa'n ikazkiñak dituztenen antzekoak.

¿Nork esan bear zigun orain sei ilabete oŕela ibili bear genduŕik?

卐 卐 卐

Araba'ko mendi auetan asko oroitzen gera gure bigaŕen eŕi dan Bermeo polit oŕetzaz. Oŕko gizonen alaitasun eta besozabaltasunan, baita ere oŕ joten ditugun bixigu eta txitxaŕotzaz. Eta batzun batzuek oŕko neskatil lirain politetzaz.

¡Amaika arjeta joaten da beintzat!

卐 卐 卐

"Itxaŕkundia" bataloiko gudariok Gabon eta Egubeŕi zoriontzuok igarotzea opa dizutegu bermeotaŕ guzioi.

Ikusko degu guk nolakoak iaroten ditugun. ¡Gutzaz ere norbait oroituko alda!

Bataloi ontan geran eŕenderiaŕ gudariok ba dogu geure guda-aita. ¿Nor? Beti ta edonun jeltzale zintzoa izan dan Mendaŕte'taŕ Serapi eŕenderiaŕ ziñegotzia.

Dauzkan urteekin emen dabil guri laguntzen, gure pozaldi eta samuŕtasunak eramaten.

Osasuna opa dizugu Serapi orain aŕte bezela gugaz jaŕai dezazun.

卐 卐 卐

Gauz batetzaz oaŕtu gera. Beste bataloietako gudariak emen asterokoei laguntzen diela. Eta zergatik ez diogu "Itxaŕkundia"kuok gure "Euzko-Langile"ri laguntzen?

Ilean pesetatxo bat zer da guretzat? "Euzko-Langile"entzat beŕiz asko litzake, 600 lauŕlego ilean.

Oŕela gure asteroko ori apaindu ta edeŕtuko litzake eta guk izkiluakin abeŕia aldezten degun bitaŕtean "Euzko-Langile"k asi emankoŕa zabalduko luke euzkotaŕen aŕtean.

¿Zer deritzaizute gudari lagunak?

ANDONI

Portugalete

Etxe au gertu dabo bi miloe ta saspireun mila dolaŕen armak bialtzeko.

Gure Batzokijan gudarijen Gabon aldez zabaldu zan arpidia, edertotxo sendotu da. Gure uritaŕak bijotz-maŕekoŕa ezeze, esku-zabala be bai dabela polito ageŕtu dabe.

EUZKEL IRAKASLIEN BATZAŔA

Gorostiaga'taŕ Jon jaunak deituta atzo batu ziŕan Zuzentza ta jakilan Zaingo'ko areto batan jaun onexek. Madariaga jauparija, Uŕutia'tar Gotzon, aba, Agiŕe'tar Koldobika jauparija. Altuna'tar Yoseba. Gandariasbeitia, Iriondo, Eŕazti'taŕ Joseba, Belaustegi'tar Perderika, Agiŕe'tar Toma, Aŕuti'tar Mikel eta Enbeita'tar Imanol.

Gorostiaga jaunak ezagunak diran euzkel idazle ta irakasliak ageituaz gero, beren oldozmena agertu eutsen. Talde bi egin gora leukezala; euzkel irakasle ta euzkel idazliena eta lenengo batzaŕ onetan irakasletzat eukazanai ots egin eutsiela.

Euzkeltzale on eta zintsuok adizkide ta [illegible] batu ziran eta erabagi gaŕantzitsubak artzeko bidian jaŕi. Batzaŕen idazlaritzat Uŕutia aba ixentau eben eta nortzuk irakasle'tzat artu biaŕ ziran jakiteko bidiak be azteŕtu ebezan. Bide bi ixan ziran onduen begiratubak: Zein geyago'ko bidia eta argitaldutako lan sakonen bidia. Ori dala ta sein-beingo'ko Bazkuna ixantau eben. Bazkun ori Altuna'taŕ Joseba Agiŕe'taŕ Toma, Aŕutza tar Mikel, Gandariasbeitia ta Uŕutia abeas osotuko dabe. Gaur arte Udal-tar eta Batzokijetan eta abaŕ ondo be ondo irakatsi dabenak be euzkel-irakasletzatako aurkeztubak ixango diran Azkue, Eguzkitza, Olabide'ri ta zoŕ yaken itzala egin eutsien.

Ikasle irakasle-nuretak eta irakasteteak azaltzen be iñordu eben. Uŕengo batzaŕa ontaŕen egubenan uztaŕila 7'gn., aŕatsaldeko bostetan ixango da.

Batzaŕ onetatik eta Irakasletza'tik euzkera'ri ondoren onurakoŕ eta gaŕantzitsubak etoŕiko yakazala uste dogu ta benetan itxaroten dogu.

JON DEUNAREN ERTXADONAN

Urte zaŕa kistaŕ-erara amatuteko, Jon Deunen ertxadonan atzo gaban, eleizkixun edeŕ bat egin zan.

Eleizkixun ori urte osuan aŕtu ixan doguzan irabazte onakeŕik Goikua'ri eskaŕak egiteko egin zan.

Oteuna agirijan zala eguŕtzea asi zan, itzaloija ta "Te Deum" abestubaz amaituteko.

Txadona bete-bete eginda ikusi zan.

EGAZKIÑAK

Aurtengo urte zaŕaŕi azken-aguŕa egiteko, Mola keneral asaldarijaren egazkiñak etoŕtia biaŕekua zan. Gudaldijan aurkitzen gara, ba. Eta gudaldijak gudaegazkiñak beriak dauz.

Eta atzo, oŕ aŕatsaldeko lau ta erdijak inguruban, Mola keneral bijozgiaren egazkiñak Bilbao'tik uŕian aurkitzen zitala, onako ikeŕtaldijetan entzun oi-dan asalda-txistubak iragaŕi euskun eta batzuk batera ta beste batzuk bestera, bakotxak al ixan eban eskutu-tokirutz lasteŕka imini.

Goikua'k, baña, urtiaren azkenengo eguna zoritxaŕ geyago barik igaztia gura ixan dau. Eta Goikua'k ura eztauaik, luditaŕak nekez jauitxi al izango dabe.

Etzan, ba, ezer jazo. bilduŕ-aldi txiki bateri jazokunaren ixenik ezin emon leikijo-ta.

Ordez baña, Luyando'a jaurti eben eurera edena suaga berunbila. Eta emakume bat erail eben, beste notin bi zauritio. Orduña be ikeŕtu eben... ¡Gaiztoak...!

卐 卐 卐

Urtiaren azkenengo eguna dala-ta atzo ikeŕtu ixan gendubezan euzkel-idazlietatik batzuk, onixk dira: "Lakatza", "Ilintxa" "Basaŕi", "Mendi-Lauta" ta Txomin loreskindari ospetsuba.

卐 卐 卐

"Urtsago" euzkel-idazle argija be, Gabon-Zaŕ igazten Nabaŕnitz bere jayoteri maŕera joyala ta aguŕ-egiten etoŕita emen ixan geban.

"Mendirantz"

Neure lagun mendigoxaliai.

Mendira zuaz, laguna.
—Zugatzak dozuz bidian—
Pozoŕa dozu biguna,
Benetan zeure ezpanetan.
Urtzi deukozu zaindari,
—Benetan zugatz edeŕak!—
Txorijak baŕiz kantari.

Luŕean saŕtu makila
Eta guruntz beti jo.
Gokua goruntz dabila.
Aldatzaz gora zuazen
Maŕetxu lagun neuria:
Nik gura-neuke mendijan
Usana gogoz aŕtzia.

Areitz bateko adaran
Txindoŕ bat dago kantetan,
¡Zenbat olako mendijan!
Uŕtxu ikusten da goi-aitz
Andija eta edeŕa
Polita, zein dan Udalaitz.
Euzkadi da bere ama.

Itxaron eistak, bada neu
Oraintxe juan biar naz
Mendirik-mendi, uŕin, zeu
Zuazen poz eta alayaz.
Bijok bertantxe kantauko
Dogu, astiro ta indaŕtsu
Gogo dagigun jateko.

Pozik jan daigun, sabela
Bete aŕtian: an uŕin
Urdin-itxaso zabala.
¡Zenbat dirian, bai, euzko
-Mendi-aranak: benetan
Baña obaurik eztauko
Ludi osuak sabelan.

GOXABARAN.

Elizkigun edeŕa ospatu zan bart txadona onetan "Santa Cecilia" abestaldiak esku arturik, urteoro letz.

Batasunez eta ederkiro abestu eban, Zubizaŕeta jauna buru ebela; entzuliak oso atsegindurik lotu ziran.

Ona zertzuk abestu ebezan:

1. "O cor Jesu", iru abotsetara, ta txaneuskiñez Goikoetxea'rena.
2. "Te Deum", gergoreraz.
3. "Tamtum Ergo'k", Goikoetxea'rena, lau abotsetara.
4. "Josu-Bijotzari aguŕa", Sancho Marraco'rena.

Ostez gonburuz egoan elixia, urte zaŕaren guenian siñezmenaren indaŕa beti letz, gure Eŕijak, egikixunetan agertuaz.

GAUR, LENENGO BARIKUBA

Elexa onetan, bederatzi-uŕena asiko da gaur.

Aŕatsaldian, saspi ta laurenetan, aguŕtzea, bederatziuŕen, txoritz, ta gure Jaunaren agerpen ta onespena.

Bakaldunen egunez, goxeko zortziretan, gizonezkoren jaunattze nagosija.

Urtarrillaren 5 eta 6'gna.
ZORIKETA
Emakume-Abertzale Batza'rena
Korreo, 14, 2'gn.

Azkenengo izparrak

Gobernuaren gudarijak Atienza artu dabe.-Izkilluak bialtzen asi dira Ameriketatik. Doixtarrak España'n.

Gobernuaren egazkiñen ekintzak.-Beste izparrak

GOBERNUAREN EGAZKIÑEN EKINTZAK

Madrid.—Badajoz eta Tajo'ren egoaldian gure egazkiñak egin dabezan lanen baŕi jakin dogu. Badajoz'en inguruetan ainbat bonba jaurti ebezan auŕetik iragaŕita eukezan guda lekuen gain. Bonba oneik urte zan lana bete eben, ainbat Kalte egiñaz.

ATIENZA ARTU DABE

Madrid....Azkenenko egun oneitan jesokan berezirik egon otanaŕen Atienza'ren artziak gaŕantzi andija dauko, bera dagon lekua berezieta egokija dalako.

Baŕiro be "Machuca" taldiak garaitza andia lortu dau, ba amaŕ egunen baŕuan, burni-bultzi edo tren bat zatitu dabelako. Bultzi onek ogetabos zatienkozan. Guda talde au bixiro txalotu ta zoriondu dabe agintariak.

TERUEL'EN

Madrid.—Teruel'go guda-oñean len irabazitako luŕaldia zendotu ta gogortuten, jaŕaitu dabe gobernukuak. Arerijuak eztau bixitza-agerkairik emon, eta uste da bera be gogortuten dabilela azkatasunaren gudarien auŕerakadea eutsi al ixateko.

BA'DATOZ IZKILUAK

Washington.—Izpaŕ zabalkunde-etxe batek diñoanez Lateŕi Batuetako gobernuak emon daben baimenaz, izkiluak bialtzen asiak dira ango ola batzuk. Lenengo bialkunean ogetazortzi egazkin, lareun eta amaika motor eta beste egazkin zati batzuk osotuko dabe.

DOIXTAŔAK ESPAÑA'N

Londres.—"Daily Express" izpaŕingiak iru mila "nazi" agertu dirala Munich'en España'rantz asteko asmotan.

"Daily Telegraph"'ek idazlau baten doixtaŕak España'n ikusi dirala diño. Sevilla'ko kalietan ibiltalde batzuk egin ei dabez Doixteŕi'ko erara jantzita.

DOIXTAŔAK TANGER'EN

Tánger....Eŕi onetan doixtaŕ batzuk ikusi dira eta uste danez eŕiko arazuak zaintzen etoŕita. Batez be euren eŕira meatza bialtzen alegintzen dira, Franko'ren zoŕa eskutik artuaz.

FRANTZE ETA INGLATEŔA'KO GOBERNUAK EUREN EGOERA ALDATUKO ETE DABE?

España'ko arazuetan ez sartzeko alegiñak egiten dabilan batzordia laster batuko da. Zer-esan gustiak Washingtongo erabagiari buruz dira. Batzuk diñoenez batzar ori artu orduko frantzetaŕ eta ingalandaŕ gobernuak paxistenen erantzunik artzen ezpa'dabe, beste bide bat artuaz Lateŕi Batuetako gobernuaren asmo ta ekintzak jaŕaitu biarko dabez.

卐 卐 卐

Madrid.—Paxisten mendetik iges egin daben birek izpaŕingi bateri esan dautse paxisten gudalburuak egunero diñoela Madrid'en biztanle batik be eztagola eta gustijak goŕijen atzapaŕetan ilak ixan dirala.

Iges egiteko igaro biar ixan dabezan keska, bilduŕ eta ikarak. Kontau dabez eta diñoenez Talavera'ra eldu orduko gudari zari gustian Madrid'ko saŕeriaz ezpayan geratu zirala.

Mauruen artian amalau-amabost urte litarteko asko dabiltzala agertu dabe.

Gudariak batzeko erabilten dabezan indaŕkeriak esan dabez.

Gil Robles Salamanka'n egon zanian asaŕe ageŕaldi bixiak egin ei ziran. Egun areitan palangetaŕak geratu eziñez ebiltzan eta Ceda'ko nagusija egoan astaturaño uŕeratu ta izkiluz zauritu eben. Iru tirok jo eben. Ori oŕela paxisten egintariak agindu'ta Lisboa'ra eruan eben, au jaŕaitzekotan ilko ebelako.

Palangetaŕ eta eŕeketien artian egunero egoten diran asaŕeak gogoŕa dirala esan dabe. Eurak baketuteko txapel-okeŕak sartu biaŕ ixaten ei dira.

卐 卐 卐

Lendakaritzea endore ordeko dan Zarza'tar Pirmin'ak euki eban eta ixenpetze arazuak egin ebazan zaingo berezietako buruekaz batera.

Egueraian ikertu gendun eta ezeukala izpaŕik agertu euskun. Goxetik ikertaldi batzuk artu ebazan baña gaŕantzikorik ez.

卐 卐 卐

Orduña, Amuŕio eta Luyando uri baketsu ta ixilen gañetik eta eurek inguruetan arerijuaren egazkiñak ibili ziran atso aŕatsldian eŕi oŕei bilduŕa eta erijotzia eruaten. Amuŕio eta Luyando'n etzan ondoren txaŕik negaŕtu biaŕik egon, baña Orduña'n emakume bat il eta beste bi zouritu'ta geratu dira.

Noiz amaituteko ete dabe koldaŕ alenok euzko eŕi baketsu ta ixilen gain bilduŕa eta zoritxaŕa suspertuteko bide ori?

Bilbao'n be aŕatsaldeko lau ta erdijetan aŕiskua iragarten eban adaŕ otsa entzun zan, baña egazkiñik etzan agertu, uria zainduteko igon ziran gure aldekuak ixar ezik.

Atsoen aldija egiten daku uzan mutil sendokota oneik Sancho Estegiz gudaloroko gudarijak dozuz.

"EGUNA"

ZER ete-da eguna?

Eguna "argija" da. Gaudijaren asikerean Jaungoikuak gauzak egiten euzanian argija be egin eban eta argijari egun-ixena ezaŕi eutson.

Sortzeazko Idazti deunan auxe dirakuŕgu: "Eta Urtzik agindu eban: BEDI ARGIJA, eta argija agertu zan. Eta argija ona zala Urtzi'k ikusi eban eta ilunagandik argija banandu eban eta argijari "Egun" deŕu eutson eta ilunari "Gau„". Aoŕ lenengo eguna ta lenengo gaba. Aoŕ egunaren lenengo ikuŕa: argija.

Zer ete-da eguna?

Eguna "aldija" da. Len ixentau dodan Idazti deun beraxen dirakuŕgu: "Eta aŕats eta goiz lenengo eguna ixan zan". Bardin-bardin diñosku beste bost egunakaz be. "Aŕats eta goiz-aldija eguna ixan zan".

Laugaŕen egunan agindu eban: "Bediz ortzian eguna ta gaba bereziko dabezan argikiñak... Eta argikin aundi bi egin euzan: argikin nagosija eguna jaboteko eta argikin txikijagua gaba jaboteko". Eta ortzian argi-aldija ta ilun-aldija berezteko ipiñi ebazan.

Aoŕ egunaren bigaŕen ikuŕa: aldija.

Zein aldi, baña, ete dirakuŕ egunak? Iru aldi beintzat, eta aonixek dira: argi aldija; argi ta ilun-aldijak, bijak batera; eta neuŕibako aldija.

Argi-aldija bakaŕik dirakuŕ goiz eta aŕats-aldijak dirakuŕzanian, eguna gabaren auŕka jaŕten dogunian. Eguna lanerako aldija da, gaba lotarako ta atsedenrako aldija. Gure aguŕetan "egun on" esaten dogunian aldi orixe erabilten dogu.

Bigaŕenez argi ta ilun aldijak bijak dirakuŕz egunak. Oŕela esaten dogu astiak zazpi egun dauzala, ilak ogeta amaŕ.

Aldi au, baña, era askotara neurtuten da. Batzuk goxetik uŕengo goxera edo argibegitik argibegira; beste batzuk egubeŕditik egubeŕdira; anguak aŕatsetik aŕatsera ta emenguak gabeŕditik gabeŕdira. Gauŕ eta geuk be era gustijok derabilguz. Egunari ogeta lau ordu emon eta ogeta laurok zenbatuten doguzanian gaberdiz uŕengo ordua da egunaren lenengo orduba, beraz gabeŕditik gabeŕdira zenbatuten dogu.

Egun bat demotsut erantzuteko ba 'diñogu, itz dagigun unetik uŕengo eguneko une bardiñarako aldija diragargu. Babilonitaŕak eguna eguzki-sortzetik eguzki-jaustera zenbatuten eben: gerkaŕak argibegitik argibegira ta iluntzatik iluntzara; unberitaŕak egubeŕditik egubeŕdira; laupari eŕomataŕak gabeŕditik gabeŕdira.

Zer geyago ete-da eguna?

Eguna "bizitza" da, beste Abeŕi'rako, ara donokirako irabazijak egiten derabilgun bizitza auxe.

Josukisto gure Jaunak diño: "Egun bitaŕtian... lan egin biaŕ; gaba datoŕke, beran geroz iñok lanik ezin legiko". Urtziztilari orok dirakaskubenentz eta atze-auŕeko itzak irakuŕila argi-argi dageŕenentz oŕ gaba erijotzea da, eguna, beraz, bizitzea da.

Beste ikuŕik ez ete dau "egun"-itzak? Bai, ba dauz eta edeŕak ixan be.

"Jaunaren eguna" da, esaten eben antxiña Ixaŕel'go iragarliak eta egun ori Jaungoikuaren ikeŕtaldija ixaten zan; Urli'ren eguna da esaten dogu eta oŕ Urli'ren jayotz-eguna edo erijotz-eguna iragaŕten doguz. Deunen eguna eurak ludira etoŕi ziran eguna edo donokirako jayo (ludirako il) egin ziran eguna ixaten da.

Ikuŕ batari nai bestiari begiratu ixen polita euzkeldun euzkeltzalien izpaŕingi egunorokuari ezaŕi dautsen ixena: EGUNA.

Izpaŕingi au "argija" ixango da, euzkotaŕen adimenak Goi-argijaz eta Euzkoargijaz argituko dauzan argikin dizditsuba.

Izpaŕingi au aldija ixango da: Abeŕija'ren auŕerakuntza aldija; euzkeraren txukuntasun - aldija; euzkotaŕak euzkeldunduteko aldija dikuŕen egunorokua; Euzkadi geure Abeŕijaren azkatasun aldija.

EGUNA geure eguna ixango da; gure poztasunik aundijenetakuen eguna; geure euzkerara beti ekaŕiko gauzan eguna. Eta Jaungoikuaren eguna be ixango da, beti uzkuŕtz eta Jaungoiko eta Abeŕi-zale ixango da-ta.

Aguŕ, ba, EGUNA, gure eguna.

URTZAGO.

EGUNA
JEL

Euzkeraz idaztia ta irakurtia euzkerearen osasuna ber-bera da

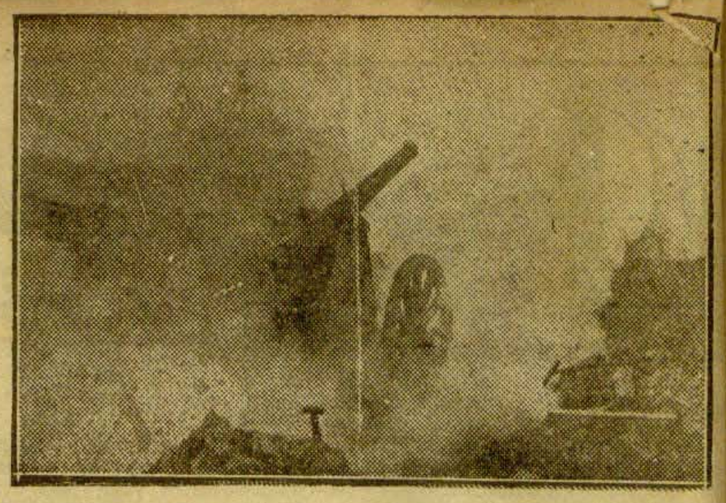

Azkatasun aldez bufukatzen danian olakoxe tramankuluak erabili biaf ixaten dira, ta gure gudarijak kenak! ataraten dabez.

URTE'REN ATADIJAN

Guda-otsetako gentza-eresi

Len, zer? - Gaur, ba - dakusgu. - Gero... geuk nai doguna

ALDIJAREN oñjetatik bat geyago ufatu dogu, eta aixe indartsubaren zirimolak bafu arturik biurika eru an dau. Lokaizartera jo dau eta antxe, azerezera bidian, nabarigai eztala, txumi, igaf, margui, lotu da.

Aurten'en atadijan gara urtez josiriko bideztij antzo. Zidor ezaungiak ziarkatu biafez, pardel jaseko ta makil a senduaren jabe egin gara. Bidertzak sastarkaz dira, ta astuntasunez gure oñak.

Lena

ILUNABARAK, ozkoriz jantzita, djrdira bitxijak ifadatu djtu, osertzean ubel-gorfska txipristiñak bafeiatubaz. Geroxe, kirinka erdiragafiz, gaba-ren atiak ertsi dira, eta zifikituetatik argi-ifistada batek iges egin dau, erbesteratuazoriko maitallaren intzirija antzo.

Ikara ilaun batez iñafosi da bijotz-guna ta oroimenak kafaxi-ziñuba egin dau.

Lena...? Gomuta eta ametsa... ofa, ofa, gixonaren bixitza osua.

Arnasa sakon egin eta bekokiko tximufak luze tan me igitu dira. Gomuta mingotsak berpiztuazotia dan oñazetsuba! Zorijon-aldirik ezin oroitu, min ain bixija sortzen yaku bafuban-ta. Itunak, jazokun baltzak, beriala gogora, izpar tamalgafija antzo.

Zorijoneko urte areik! Gentza zan maizter gure zelayetan eta mendi zjar bere otseñak albokaz eragojoen artalde zurijak zaintzen. Burdi-kiriñaren soñura, maite-jayak sortuten ziran, eta areiztijetan amets-lurjñak egazka ebiltzan.

Ke urdiñak zeru urdiñagoan bafuna kiriñauka jolas egijen eta basetxe urtetsubak txori oroen kantaz lokartzen ziran. Eta aitona, txartesaz apaindurik. Arejtz-pera ibiltaun eta aulkijaun yoianetan, dardaraz, bafu-eragiñez, ifibafeka asi oi zan euzko-lufa. Azkatasuna... gendun laguna.

Gaur

UGAR ta erdotez afakalatu ordez, sendo ta osotuten, uster, kate bat, zintzilik, baña lotuta. Gorputz mardo bat, odol-ixurika, erijonez, zauri ertsi-ezi fietik. Neskatil baltzerana, ule motz, joputasunez jantzija. Etxe bat, ez ate ez aterpe, ezko ta lixunez josija. Emen, —gixakija djrudi— begijak gofi be kokija ilun, mingain motel...

Asago, ofaitiño, oyarizun baten ifintzi bixija, aixiak daroia, odei arin bat tzez estalija bal'litzan lasterka ta beti geldi. Umezurtz bat ofa, malkuak bagijan, bakar, oyuz.

Ta aixiaren upada bafijak, ostera be, ifintzijaren durundi, bixi ta zolijago...

Gero...

BASO iluna, begiz ziarka eziña, zugatzez bazter artuba. Bide anitz nabari; gurutzez, bidoburubak. Emen bidexka bat loraz, edaturik, maitetasun-amesea egiña baj'litzan, erdu, esaka. Lafez, zidofak be aufera deyez.

Arago, urun-samar, bijotzpian safiro ixaniko gurarijaren susmufa leyaren leyaz, entzun. Pizti ofubak, latz, efukafi bildur-jarijo belafira otska, argi bagako gabetan letz. Geroenean, ixijaren baretasuna

Gero...? Oroipenak eta amesak gixonaren bixitza osua, ofa.

Lenetan ondo giñan eta ez giñan. Gaur berebat ete? Gero, ondo ala ez ondo?

Bidiak sastarkaz dira eta astun gure belaunak. Guda oyubak entzun-miñez dira gogo urduridunak, eta baretasun-egafi bijotz amestijak. Arantzak lo-ran, jolas biufiz laster eta odola lurga ne borborka gixaki argalaren lereaz aurkan. Malkuaren ezetasuna, ifibare dagijen ezpan gofijen ezetasunaz oretuta, ezotuta, nastauta...

Aldijaren gorputzean gixonak gurari zoroz ezafitako malan, gixadijak, bein bafiro, gaur, oñotsaren danbada astuna. Eta zer? Ezerez.

Bixitxea, erijo jaun makal setatsu baren bijufikerijai gerak-egiñaz, betibetiro ifibafeka.

Etorkixuna? Geuk nai daiguna.

Gogo il-eziña geure ta geure dogu ta.

ENDAITZ.

ETAOIN 7890ld 123456

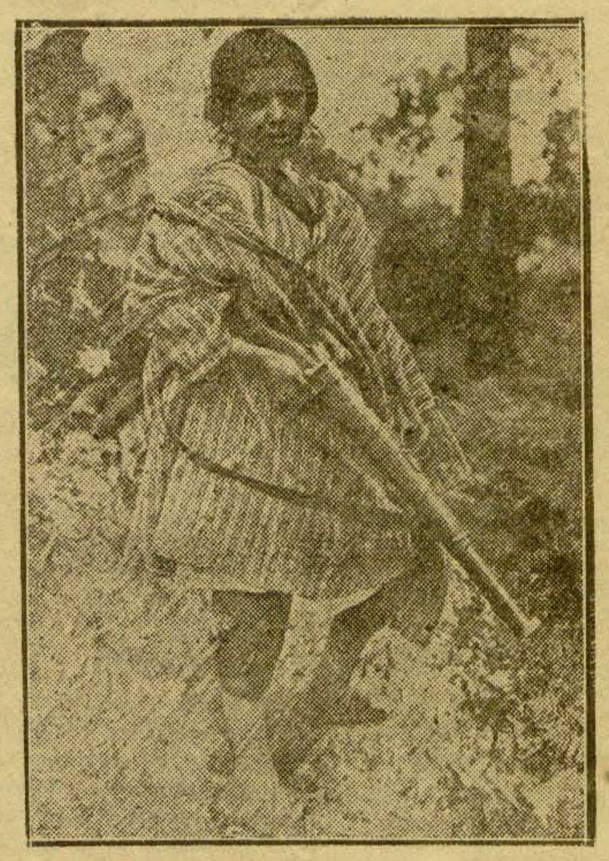

Euzkadi ezereztuteko bijotz-bako eskumafak tafarez eta erijotzara erakafi daben mairu gaxo bat. Bere abefija azkatu barik dan onek be, geu lez...

Gentza

Gudea Jaungoikua'k efiai bidaltzen dautsoen zigofa dala esaten dabe ta olantxe da ixan be. Guda oñetan gabiltzanok ikusi ixan leikegu onduen egi negafgafi onen mingoztasuna.

Zelako ikuspegi ifuna dogun geure mendijetan! Ain begiko doguzan mendijak, ta euren galuf eta aldatzetan bananduta aurkitzen diran basetxiak zoritxafezko aldijak eldu yakez.

Safitan neure biotza pozen pozaz zabal du da euzko-basetxe baten saftzen nintzala, ango gentza ta euzkotasuna ikusirik. Aldi onetan be, guda-oñik guda-oin nabilezkero euzko-basetxetan saftu biafan aurkitzen naz. Baña, zein bestelako, zafastatada aftzen daun neure goguak!

Euzkotaf eta, batez be, abeftzaljentzako ain mafegafi diran basetxiak, eztira da aftzen daun neure goguak!

Eztot ikusten afona sutonduan pipea efetan dagola, ezta amona zafa umetxuei mun egiten aolkum onak emonaz. Umetxuben negaf eta ifibafiak eztira ifiun entzuten, ezta ere neska-mutil gaste ta leñenen abesti alayak. Kortan be ixiltasuna uaftzen da. Bei ta idijen txilin-otsa etxaku eltzen geure entzumenera. Goxaldietan be ezkafubez itxaftuten olafen kukufukubak. Ingurubetako soluetan egiri basefitafak ereintza afluan diñafdubela. Geure gentza toki zan basetxia, guda ezekafi baten gudaletxian biuftu da.

Of, baso-ziaf, zidiak ikusten doguz. Baña ¿nun ete dago idi bufdija, beren txlfin-ots gafatzagaz, basefitafa ¡aida! esanaz aufetik duala? Adi-adi begiratu afen, eztogu ikusten. Txori-abesti alayen ordez, daunbadotsak entzuten dira. Oneixak be gudako negafgafijak ikusi gura ezpalebez letz igez egin dabe.

Au iuskixun ifuna! Nun zagoz euzko mendijetako gentza ta alafasuna? Noiz afte aldendu zara geugandik?

Etzafugu, ene abefi, ikusi gura egoena onetan. Eztoguz ikusi gura zuben basetxetan atzefitaf gixon zalak erderazko abesti zikiñak abestuten dabezala. Entzun begije lau ofma zaf ofeik geure ele mafian oguzitako itzak bakafik, aintziñatik ofuta dagozan letz. Eskutan dagiguzan ortako zuizkilubak eta saftu bediz abefiak. Ixildu bediz daunbadotsak eta entzun dagiguzan txorijen abesti alayek. Itxuli bediz basefitafak, eta ekin begije bafiro euren ereintza afloetan... Itz baten: ikusi dagigun geure basetxietan euzko bixitza, betiko alafasun eta gentzagaz.

Euzkotafok eztogu ixan gura matxinada au. Beti ixan gara gentzazaliak. Ene Ama Neskutza, gentzaefegiña! Efukiitu zafez eta edatu egixu geure abefijan zorijona ta pakea.

Ain mafe zatu efi onek, ezkintzen dautzuz beren otoyak belaunbiko jezafita txadon gustijetan eta batez be Begoña'n eta Arantzazu'n gentza, zeure bitaftez ixan dedintzat. Zeure Seme jayo zan gaban aingerubak oguzita entzun ziran itzak, aftu dagiguzan biotzez gixon gustijok: "Aintza Jaungoikua'ri goyetan eta gentza gixonai ludijan."

OLABEAGATAÑA

Agufi, irakufle: Etofi da eguna. Eldu da "Eguna". Atefgabeko eragozpen ondoren eteugabeko bufuka ondoren, egunaren argiak uratu du gau luze beltzaren iluna Egunaren argiak uxatu du galufetako gandua. Eguna; Argia! gaunaren ilunak ez al du estalduko geure euzkel-Eguna!

Euzkel-egunoroko au aurkeztea beste bati dagokionez, baiña, alde batera utsi ori ta lotu nazaion neure arloari.

"Jel-azia" dara izen-buruak. Bai, irakufle. Egunoro ereingo dizut ori ontan Jel-azi ori. Egunoro, Sabiña geure Irakasle aundiaren oldozkunaren sakonetik jasotako azia, ementxe, ori ontantxe erein eta zabalduko dizut. Egunak-egin, ereiñaren ereiñez norbait zeure biotz abeftzale ontan azi ori loratuko dalakoan nagokizu. Loratu ta irali mardul eta ugariak ere bai sortu. Ni-neuk, erein baiño ez dizut egingo ¡irakufle; zuri-zeuri dagokizu azi ofen loratzea. Gogoratu arako aizeak eramandako ta txoriak janariko azia. Zer egin beaf dezun? Zeure biotza zabaldu ta, lugiñak ildoan autzo, ta bafuratu egiza biotz-sakoneueraiño ta laistef izango dezu azia lore ta laistef igall mardul.

Gogo-afetaz irakufi eguneroko "Jel-azi" zatitxoa. Erdu egunoro ofi ontara ta bion bitaftez gogoratu dezagun biotz-maitez Euzkadi geure Abefi-aldea bizia eman zuan euzko-ziñopa aundia, geure Sabiña, abertzale sutsua.

Amaitzeko, zorion euzkel-irakufle maite ori ta zorion EGUNA argitu befiaria, Agufi

MENDI-GAIN.

Bilbao'ko izparringijak diñuena

"EUZKADI"

IZPARINGI onek bere lenengo ingoskijan zefenda bira idatzita Beotegi'tar Mikel idazle argijaren idazlan edefa argitaltzen dau.

Eta Ginebra'ra begira jafijaz idazlan-buruban idazten dauzan itzak, onixek dira: "El dolor vasco": Euzko-oñazia.

Eta jafaiko lefuetan olantxe diñosku:

"Paxismuak", eskubide ta azkatasunaren aufka dakafzan asmuen kaltezko esirik senduenak, Euzkadi'n ikusten dauz."

Eta gero, Europa-ziaf begiratuten dau, ta bazfaf gustijetan diñuena entzuten jafi. Eta Europa-ziaf entzun dabena, auxe da: españaf gudalburu asaldarijak sortu ixan daben matxinada au, paxistatafen eta askaltzalien afteko guda gogofa dala. Eta Euzkadi'n ikusten dana be, orixe berberori da: gudalburu asaldarijak apurtu gura daben euzkotafen azkatasuna ta paxista joputzalien artian sortu dau bufuka odoltsuba.

Eta guda au, azkatasunaren areyuak, aufetik gertau ixan eben, enparaukuak lotan ziran artian artu ta aldeztuteko gauza etzirala atxilotuteko. Eta alenxe oldaftu be egin ixan eben Araba ta Gipuzkoa luretatik oldaftu be.

Guda onetan, Beotegi'taf Mikel idazliak, Italia, Alemania ta Japon, paxista aldetik ikusten dauz. France, England eta Amerika'ko Lateri-Alkaftubak, ostera, askaltzalien aldetik. Efirik geyenak, baña, Beotegi'k diñoskunez, azkenenguen aldetik dagoz. Eta zuzen egon be, euren azkatasunaren giltza azkenenguen artian ikusten dabe ikusi be-ta.

"Gure abefija, paxista-asmoentzat esirik gogofena da—diño idazliak—. Eta ori dala-ta, Euzkadi'n, alde bijetako efiketeak alkaf jo dabe, ta alkafaz gudatuten dira.

Nabafa'ren españazaletasunari, españafen kaisartzaletasuna getu yakon, eta Bizkaya, Araba ta Gipuzkoa gudafako gertu barik egozala ikusi ebenian guda-izkilu barik ziran eri asmatze onei oldaftuten asi ziran. Eta Araba ta Gipuzkoa euren menpe jaftia jaditxi eben. Bizkai'ra baña, etziran saftu, lenengo mugan oña jafi ebeneko esijak jafi eutsoezan-eta."

Beotegi'taf Mikel idazle zufak, matxinada onen inguru begiratuten daben toki gustijetan ikusten dauana, paxista efi-joputzalien gerixea da.

Euzkadi'n, euzkotafak eraillten, paxista bijozge ofeik asetu eziñik ikusten dauz.

Guda-oñetatik ufun dagozan urijak ezetariko efuki barik suagatu ixan dabez, emakumiak iraindu, gixa-eskubide gustijak ostikoplan zapaldu...

Eta idazle onen ustez, Euzkadi'ri guda gogof au egiten dautsoen paxistak, Euzkadi'k azkatasuna gura daulako ez da, ezta Araudija senduagotuta ikusi gura dabelako be, Euzkadi'ren edesti bardingia ta Euzkadi'ren bixitza kutsugia dauzestuta ikusi gura leukezalako baño.

"TIERRA VASCA"

ELEXA ta matxinadea" ixenpurututen dau izpafingi onek bere safierako idazlana, eta Bayona'ko gotzaña bide dala Bidasoz beste aldetik jazo dan jazokuna azaldutan dau, gero.

Bayona'ko gotzain agufgafijak, España'ko gudalburu asaldarijak ekafi ixan eben matxinadea al-dan gmuan gixabidetuteko asmo zindoz agertu ixan daben gurarija dala-ta, alde aretan aurkitzen diran paxistak asafe be asafe dirala diño, olako arazuetan gotzañik eztala saftu biaf-ta.

Bayona'ko gotzain agufgafijak kistafa dan aldetik onetsi ixan dabena. Dolpurubak berak onetsiko leukena baño ezta bafiz: alde bijetako espetxeruben azkatasuna.

Eta gotzain-onegte ofi, Bidasoz beste aldian aurkitzen diran paxistak, txafto be txafto ei-deritxue. "Bizkatafen txotxoluen afteko jaupari txoro batek egiteko be ezezkafija dala uste daben egiñen ori gotzain batek ez ei-eban egin biaf.

Euzko-ordezkari batzubei entzuten gotzain jaun batek astija emotia, paxista ofeintzat, ulertu eziñeko gauzea da ixan be.

Eta ulertu-ezin ofegaz erakusten dabena, itsurik-itsubenak ikusi leikena da, bafiz. Eta "Tierra Vasca,,'k be, olantxe ulertuten dau, paxista aundiki ofein eretxiz, gotzain eta Elexako buru nagusiiak aberatsen eta aundikilen aldez eztiran gauzetan nasatau biafik eztabela-edo uste dabela diño-ta.

Paxista'en kistaf-ereari akatz aundijak biiatzen dautsaz izpafingi onetako idazliak. Eta akatzoiok egizkuteko gaidiran jazokun batzuk be ageryitan dauz.

"LA GACETA DEL NORTE"

UTSALA'KO Ikastetxe Nagusija dala-ta orain-afte idatzi ixan dauzan idazlanai, azkena emoten dautse.

Azkenengo idazlan onetan, Irakasle ixateko egin biaf diran azken-azterketa nagosijatzaz diñardu.

Suecia'n Irakasle ikasija ixateko egiten diran ezpayak gafantzi aundija ixaten dabela. Suecia'n uste auxe ei-dabe, ba: arau bat idatzi ta idatzi ixan daben arau ofaz gurendari urtetia, Irakasle-ikasija ixateko agerpenik naikua dala.

Eta gai au buruz ederak agertubaz jafaitzen dau izpafingi onetako idazliak bere idazlanaren azkenengo leforafte.

"EL LIBERAL"

EL desafio hitleriano" ixenpurututen dau izpafingi onek bere lenengo ingoskiko idazlana.

Eta "¿Qué se propone el "Koenigsberg"?"—launiaz azten da gero, Punta Galea'ren aufeko itxasuan aurkitzen dan dostaren guda-ixontzijatzaz azkenengo agertu eban azafikerijatzaz arira datofan lefo batzuk idazteko.

Paxistak euren gudeari eusteko biaf daben laguntasuna eruateko Pasajerontz juan zan "Palos" ixontzija bide zala sortu zan auzija, Hitler'en ustez, onuñño amatu barik ei-dago.

Doistaren eupadia asafe antzekua dala diño. Eta Hindenburg Reich'eratia edegi eutsanezkero Hitler eupadia besterik ez ei-da ixan be, zemaya zigofa ta guda-oyua baño.

Hitler'en zemai oneik, belutxu datozalakua agertzen dau, "Liberal,,'ak. Orain, ba, gudeaz ofuta aurkitzen ei-gara. Eta gudeaz ofuta aurkitzen dan efijari, guda-zemai bat geyagok, ikartrik be ez ei-dautsa egiten.

Iñori bildufa saftu gura ba-dautsa saftu, Hitler edo dalako ofek, baiosuan aurkitzen diran efijei jaurti biatko ei-dautse zemai-oyu ori.

Beraz—amatuten dau—Hitler'en zemai ori ezta guretzat, Europa askaltzaliarentzat baño. Europa'k esan biaf dabena da, ba, guda-eupada ofeik egiftaketu lelkena dan edo ez.

"EUZKADI ROJA"

GUILLERMO Torrijo y la unificación politica del proletariado" ixepurututen dau, onek, bere saferako idazlana.

Eta langilen laguntzale agertuten dan Torijo'taf Gilelma'ren aufkezpena egipena egiteko idazten dauzan lefuak idatzi ondoren, berakin ixan daben alkafizketea argitaltzen dau.

Torijo'taf Gilelma'ren aufkezpena egiteko idazten dauzan lefuak idagalenduben aftekotzat agertu ta goratuten dau.

Socialistak eta komunistak alkartu eziñekua eztala agertzen dau, Torrijo'k. Eta ofetarako itz oneik oguzi dau: "Socialista-komunistaen afteko batsunaren aldezlia naz. Ezek be ezkau bananduten, ba; eralguntzeak bez, ezta erazpideak be."

"C. N. T."

FIJANDO posiciones" deritxo izpafingi onen saferako idazlanari.

Eta safera-maferako lefo batzuk idatzi ondoren, idazpuruban iragafte dauana atzalduten dau.

Euzkadi'ko Efi-jauftzean tokitxu bat bein baño safijago eskatu ixan dabela diño, baña euren eskakixunari iñok ez-tautsala jaramonik egin ixan.

Alan eta gusti be, baña, euren izpafingijaren zefendak, yaoken lepalbenan eusteko eran agertu ixan ei-dira, eta Jauflaritza gastiaren kaltegafi ixan legiken eragofe-meragoterik-eta be euretan eztala iñoz egin.

Jaufbatzatik at egotiak, baña, Euzko-Efijari yaokazan gauzaetatik a egotia ez gitxijagorik be, ez ei-dan esan gura.

Euren eretxija agertu baño lenago Euzkadi'ko Jauflaritza bere aulkijak sendotuta ikustia gura ixan ei-dabe, mariatze era gustijetatik azke dala euren lana onurakoragua ixan egijantzat.

Orain, baña, ilabi igazi-ondoren, Jauflaritza'ren lana sendotuta jartenaiko aldirik ixan dabela ikusi, eure eretxija agertuten asi ei-dira. Eta euren eretxija, lefotafterik-tafte ikusi Jauflaritza'ren lana onurakofa ixan dala

Euzko giroa

¡Nik amts egin nublea uste...!

Igaro dira urte banaka batzuek, amets goxo bat egin eta nere ametsa egunkari batean argitaldu nubela.

Ain zan amets goxoa, oraindik oroitzen naiz ametsaren muña. Gabonetako "loterian" lenbiziko saria erten zitzaidan eta miloe aftean igeri nere burua ikusirik, euzkel egunkari bat argitaltzeko asmoa aftu nuben.

Nere amets onen ondoren, ernai ekin zioten lanean euzkel-idazle gorengoak. Alegiñak egin genduzen euzkel-egunkaria argitaltzeko asmoz, baño, gure lan guziak alperikakoak izan ziran.

Diru asko beaf emen zan eta guk diru gutxi euki. Irakufle eta idazle asko beaf zirala biziko ba zan... nere ametsa geratu zan amets utsean.

* * *

Orain, euzkel-egunkaria argitaltzeko izpafa irakufi detenean, pozaren pozez nago eta gauf jaiotzen dan euzkel-egunkarian lefo batzuek idazteko asmoa af det, nere ametsa urte batzuek igaro ondoren ba-da ere dakustalako.

EGUNA euzkel-egunkarla urteari azieta emanaz txaideratuko da eta txaidetan ziaf deadafka entzungo degu euzko'-abefi tzale egunkaria eta gure aspaldiko egafia aseko duben itxaropen osoa daukat.

Euzkel-egunkari onen bidez Arana eta Goiri'taf Sabin, irakasle ilezkofaren irakaskintzak zabaldu eta aldeztuko ditugu.

* * *

Gauf, ordea, ez naiz ametslari. Gaur, esnai eta ernai nagola diot. EGUNA euzkel-egunkari jeltzalea. Ongi etofia.

Yainkoa'k nai dezala bizi izatea, bost, amaf, ogei, euzkeldun bat bizi dan aftean gauf jaio dan auf bikaña, Euzkadi'ko baseetxe, uri txiki ta aundietan JEL irakaskintza zabaltzeko. Onela izanik Euzkadi gure Abefi bakafa ludiko abendef-etan zoriontsuena izango da.

Yauna'k nai dezala urtean lenbiziko egunetan euzkeldun bat bizi dan aftean esatea, gauf jaio dan euzkel-egunkari jeltzaleagatik.

¡Nik, amets egin nubela uste...!

MENDI-LAUTA

Guda - otsak

Euzko Gudarostia

KORTABARIA GUDALTSALE

Sala onetako lenengo seziñoko gudarijei, bijaf, larunbata, goxeko bederatzijetan, Patronato'ko gudaletxian agertu daitezala agintzen dautsegu, jantzi ta abafen gertuta.

Buruzagija.

Rebelión de la Sal gudataldia

DEYA

Takue onetako gudarijei, gaur bertan Abando'ko guda-etxera (Escolapios) erdu daitezela agintzen dautsegu; ostefantzean zigor astuna ixango dabe.

Ona ixenak: Bermeo'kuak: Romo'tar Pausta; Madariaga'tar Bitofen, Monasterio'tar J. Mikel; Astorkitza'tar Norberta; Bustintza'taf Bernarta; Bilbao'tar Julen; Erauskin'dar Efikarta; Egaña'tar Bingen; Zabala'tar Laurentzi, eta Meaurio'tar Imanol.

Muxika'kua, Axuriagoikua'tar Peliken.
Luno'kua, Solaza'tar Lukl.
Forua'kua, Aberasturi'tar Beniña.
Lekeitio'kua, Azpiri'tar Alberta.
Busturia'kua, Gezurago'tar Gergori.
Bilbao'kuak, Lafuente'tar Obidi; Goikoetxea'tar Alesander; Aufe'tar Jon; Ruiz tan Basili.—Buruzagija.

EUZKO LANGILIEN GUDAROSTIA

Gure Gudarostian sartu nai dabenak ala beratzazko edozer sertzelada jakin, landola oneitara jo begije. Gran Vian txaideko 45'gn. zenbakija edozein egun nai ordutan goxeko bederatzijetatik gabeko zortzirak arte.

Ondo artubak ixango diraneko uste betez botortz.—Bazpatza'ko ordezkarija.

"KORTABARIA,,'RENTZAT IKUÑIN BAÑIJA

"Euzkadi"-ko banakolean orañarte batu dana, 208 laurleko. Zabalik diran bilpidiak, eta bizkor ibili ofetarako ustez dagona. Gudarijak urduri daguz itxaroten, ba.